

2

február
2009

cena 0,19 eura (6 Sk)

Staroturiansky

BODAVCA

Akoby prekízol...

Iba pred pár dňami sme sa lúčili so starým rokom a už čítate februárové vydanie nášho mesačníka. Január akoby prekízol, bol hektický svojimi nástupmi i ústupmi... Nástup eura i Obamu, „ústup“ plynu a pracovných príležitostí... To je možno to hlavné a sotva zabudnuteľné, dotýka sa nás to a ešte dlho bude absolútne každého - od nášho činžiaku až po druhý koniec a možno až kraj sveta! Mnohí by sme chceli i túžime urobiť všetko pre to, aby nám novoročné želania nosili iba poslovia dobrých správ, tak nech sa tak stane! A urobme! Bodaj by sa vás vo februári dotýkalo iba to dobré... Nech sa vám všetkým dobre číta!

J.M.

Z OBSAHU

- Investičné akcie mesta v r. 2009
- Ceny palivového dreva
- Technotur v roku 2008
- Zápisy do MŠ a ZŠ
- Zo škôl a CVČ
- Podujatia v roku 2009
- Kultúra, šport, matrika...

ODBER KRVI!

Národná transfúzna služba- pracovisko Trenčín – vykoná v stredu 25. februára 2009 odber krvi od 8. 00 do 10. 00 v Dome kultúry Javorina . Prípadné informácie na tel: (032) 6521612, (032) 6566879. (áš)

POZVÁNKA

- 1. február - 130. výr. narodenia Jozefa Hollého - M. Lieskové
- 7. február - Kopaničiarsky ples - KD Paprad'
- 14. február - Turnaj v nohejbale - 9. 30, telocvičňa na Hurb. ul.
- 20. február - Výlet - div. predstavenie, 19. 00, DK Javorina
- 2.-5. marca - Prázdninové aktivity v CVČ

Stretnutie s občanmi...

sa stalo už pravidelným „komunikačným“ podujatím medzi samosprávou a občanmi. Na tohtoročnom, ktoré sa konalo 15. januára 2009 v sále DK Javorina, primátorka mesta Ing. Anna Halinárová oboznámila vyše stov-

ku občanov mesta s výsledkami činnosti mesta v roku 2008 vo všetkých oblastiach, vrátane pôsobenia mestských organizácií, s aktivitami pre rok 2009 v nadväznosti na potreby mesta a použiteľné finančné zdroje. Potom s ostatnými pracovníkmi MsÚ a mestských organizácií odpovedala na otázky prítomných občanov.

Ján Mikláš

Počet obyvateľov naďalej klesá...

a nie je to inak ani za rok 2008

Rok	2007	2008
Stav obyvateľov k 1.1.	9 902	9 790
Počet narodených občanov	+ 71	+ 95
Počet prihlásených občanov	+ 93	+ 85
Počet umretých občanov	- 93	- 87
Počet odhlásených občanov	- 183	- 185

Stav obyvateľov k 1.1.2008 9 790 k 1.1.2009 9 698

Prehľad niektorých matričných činností za rok 2008

Počet uzavretých manželstiev v Starej Turej:	57
- z toho s cirkevným obradom:	23
- z toho uzavretých s cudzincom:	2
Počet úmrtí vybavených v Starej Turej:	95
(zahŕňa i obce Hrachovište a Vaďovce)	
Počet rozvedených manželstiev:	27
(zahŕňa manželstvá uzavreté v St. Turej i mimo nej)	
Počet zápisov do Osobitnej matriky MV SR:	9
Počet určených otcovstva:	19

Organizačné oddelenie MsÚ Stará Turá

Termíny zasadnutia

Mestského zastupiteľstva Stará Turá
v roku 2009

26.2.2009	23.4.2009
25.6.2009	27.8.2009
22.10.2009	10.12.2009

Začiatok rokovania MsZ je o 15.00 hod.

Rokovanie mestskej rady zvolá primátorka mesta podľa potreby v súlade so zákonom o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb.

**MESTO STARÁ TURÁ STÁLE HLADÁ
KRONIKÁRA MESTA!**

Inf. na tel: 746 1615, 0905 446984 - J.M.

Investičné akcie v roku 2009

Rozpočet pre minulý rok bol schválený MsZ a bol zostavený ako vyrovnaný. Celkové príjmy a výdavky boli uvažované vo výške 177,6 mil. Sk, pričom v kapitálových príjmoch sa uvažovalo s 12,6 mil. Sk dotácií z fondov a s 9,5 mil. Sk príjmov z predaja kapitálových aktív.

Vzhľadom na to, že v priebehu roku 2008 došlo k významným zmenám ako na strane príjmov, tak i na strane výdavkov, bolo nevyhnutné pripraviť a schváliť 3 zmeny rozpočtu – v júni, októbri a decembri. Po ich schválení sa celkový objem príjmov a výdavkov navýšil na 183 mil. Sk.

Aj keď nie sú ešte spracované definitívne výsledky hospodárenia mesta za rok 2008, možno už teraz konštatovať, že rozpočet po prijatých zmenách bude v plnom rozsahu naplnený.

Rezervný fond mesta po preúčtovaní prebytku rozpočtu z roku 2007 predstavoval objem 28,9 mil. Sk, z ktorých sa uvažovalo použiť na investičné výdavky 17 mil. Sk tak, aby bol rozpočet zachovaný ako vyrovnaný.

Ako Vás už informovala pani primátorka, na investičnú výstavbu bolo vynaložených 45 mil. Sk, z toho 19,1 mil. Sk bolo získaných z dotácií. Aj keď rozpočtované kapitálové príjmy nedosiahnu plánovanú hodnotu, budú nižšie cca o 5 mil. Sk (nepodarilo sa zrealizovať predaj KD Topolecká, predaj pozemkov na Hľubockého ulici, nižší výkup a predaj pozemkov pre priemyselnú zónu), nahradili ich vyššie bežné príjmy z podielových daní, takže aj použitie RF bude nižšie. Očakávame jeho zostatok na úrovni 17,5 mil. Sk.

Pokiaľ ide o rozpočet na rok 2009, treba opätovne pripomenúť, že ide o programový rozpočet, ktorý bol zostavený v súlade s platnými zákonnými normami uplatnením novej modernej metódy tvorby rozpočtu a nových nástrojov rozpočtového procesu, zameraných na plnenie určených cieľov za podmienok efektívneho a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má mesto k dispozícii.

Takýto rozpočet rozdeľuje výdavky mesta medzi jednotlivé programy, podprogramy a prvky. Pozitíva programového rozpočtovania možno očakávať najmä v transparentnosti vynakladania finančných zdrojov, v zodpovednosti všetkých zainteresovaných na tvorbe a schvaľovaní rozpočtu a za správu verejných prostriedkov plnením určených cieľov.

Pri zostavovaní rozpočtu sme vy-

chádzali v príjmovej časti rozpočtu z prihlásenia sa mesta k Etickému kódexu generálneho zákona v súvislosti s prechodom na menu eur, čo znamená, že miestne dane a poplatky, platené občanmi mesta sa v porovnaní s rokom 2008 nemenili. V súlade s usmernením MF SR sa v rozpočte na rok 2009 uvažuje s navýšením príjmov z podielových daní o 10 mil. Sk v porovnaní so skutočnosťou roku 2008, čo je nárast o 14 %. Táto suma, predovšetkým s ohľadom na súčasnú finančnú a energetickú krízu, sa zdá byť jedným z možných a reálnych rizík plnenia rozpočtu.

Teraz niekoľko číselných údajov z rozpočtu na rok 2009:

- bežné príjmy sú rozpočtované vo výške 143,5 mil. Sk

- kapitálové príjmy 34,2 mil. Sk, z toho z EF 27, 1 mil. Sk

- rezervný fond 4,3 mil. Sk

Príjmy spolu: 181,9 mil. Sk.

Výdavková časť rozpočtu je programová, t.j., že výdavky sú rozdelené do 15-tich programov. Jednotlivé programy sú uvedené na webovej stránke. Spomeniem však aspoň pripravené investičné akcie:

1. Rekonštrukcia ZŠ na Komen-ského ulici s celkovými nákladmi 57,3 mil. Sk, z toho 54 mil. Sk sme získali dotáciu z MV a RR SR. Tu treba spomenúť, že v rámci týchto zdrojov sa majú rekonštruovať 4 pavilóny, pričom MsZ pri schvaľovaní rozpočtu uložilo úradu zabezpečiť aj rekonštrukciu hosp. pavilónu a uvoľnilo na túto akciu 10 mil. Sk z RF. Realizácia prebehne v rokoch 2009 – 2010.

2. Kompostáreň II. etapa – realizácia technologickej linky na spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu s celkovými nákladmi 30 mil. Sk, z toho 25 mil. Sk z dotácie MŽP SR.

3. Dobudovanie I. etapy rozšírenia cintorína s celkovými nákladmi 6,3 mil. Sk z vlastných zdrojov.

4. Dokončenie stoky D s nákladmi 1,4 mil. Sk z vlastných zdrojov.

5. Parkovisko pri DK Javorina s nákladmi 1,5 mil. Sk z vlastných zdrojov.

Okrem týchto akcií sú, samozrejme, pripravované ďalšie, ich realizácia je však podmienená získaním dotácie z EF resp. SR. Možno spomenúť predovšetkým rekonštrukciu DK Javorina za 25 mil. Sk, revitalizáciu centrálnej zóny mesta za cca 50 mil. Sk, rekonštrukciu ZUŠ za cca 20 mil. Sk, verejné osvetlenie za cca 10 mil. Sk.

**Ing. Jaromír Ješko
prednosta MsÚ**

Staroturianske kalendárium - február

HAIKU

Chcieť je stav duše,
ktorý ťa bude budiť
pokiaľ iní spia

NAŠE TRVALKY

Marian Ivankovič (21.2.1924 Ružomberok - 28.9.1974 Ružomberok), pedagóg, hudobný skladateľ. Otec František, matka Veronika rod. Mudrončíková. Maturoval na Gymnázium v rodisku, hru na organ, kompozíciu a dirigentstvo študoval na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Bol všestranne aktívny, komponoval. V Starej Turej viedol v Ľudovej škole umenia detský spevácky zbor. Tento mesiac si pripomenieme 85 rokov od jeho narodenia.

Milan Jurčo (12.11.1921 Dvorníky - 15.2.1989 Stará Turá). Bol elektrotechnický inžinier, ale i básnik a kazateľ Cirkvi bratskej (CB). Po maturite študoval na SVŠT, elektrotechnickej fakulte v Bratislave. Silná kresťanská viera ho priviedla do CB. Vystavil modlitebňu CB v Starej Turej, r.1986 bol vysvätený za kazateľa. Milan Jurčo je autor troch básnických zbierok a knižky biblických úvah. Vo februári si pripomenieme dvadsiate výročie jeho úmrtia.

Branislav Lichardus (15.2.1904 Vyšná Boca - 25.7.1975 Bratislava), pedagóg, vlastenec, historik, manželka Zuzana, rod. Danková, synovia Branislav, bývalý veľvyslanec Slovenska v USA, Svetozár emeritný pedagóg. Študoval na Gymnázium v Lipt. sv. Mikuláši a v učiteľských ústavoch v Štubnianských Tepliciach a v Spišskej Novej Vsi. Cez obdobie vojny bol v Starej Turej riaditeľom meštianky. Potom odchádza do

Bratislavy. Bol tiež literárne činný. Pripomínáme si 105 rokov od jeho narodenia.

Ján Roháček (31.12.1869 Stará Turá - 15.2.1939 Kisač, Srbsko). Bol náboženský spisovateľ, otec Michal, matka Zuzana, rod. Mikulcová. Študoval na misijnom ústave vo švajčiarskom Chirschone a pôsobil ako misijný pracovník Biblickej spoločnosti, od 1911 v Kisači. Šíril náboženskú a protialkoholickú literatúru, venoval sa práci s rómskym obyvateľstvom, prispieval do náboženských časopisov Svetlo a Betánia. Od jeho úmrtia uplynulo tento mesiac 70 rokov.

Šimon Roháček (10.9.1873 Stará Turá - 24.2.1934 Modra). Kníhtlačiar, vlastenec a politik. Otec Juraj, matka Anna, rod. Šuláková, manželka Božena, rod. Boleničová, študoval na Gymnázium v Uherskom Hradišti, vyučil sa za sadzača, pracoval v Prahe, po čase vrátil sa späť. Od r. 1900 bol kníhkupec v Modre. Bol politicky a národne činný. Spolupracoval s národovcami, písal politické články i parlamentné reči. Vo februári si pripomenieme 75 rokov od jeho smrti.

Mária Royová (26.11.1858 Stará Turá - 25.2.1924 Stará Turá), hudobná skladateľka, charitatívna pracovníčka, predstaviteľka abstinentného hnutia Modrý kríž. Otec evanjelický farár August Roy, matka Františka, rod. Holuby. Máriu Royovú učili hlavne otcovi kapláni. Písala povesti, rozprávky, skladala na klavíri. Vydala spevník „Piesne sionské“, so sestrou Kristínou im odhalili na budove fary pamätnú tabuľu r.1969. Od jej úmrtia uplynulo 85 rokov.

Spracoval Gustáv Rumánek

MATRIČNÝ ÚRAD V STAREJ TUREJ

SPRÁVNE POPLATKY NA ÚSEKU VŠEOBECNEJ A VNÚTORNEJ SPRÁVY

(zákon NR SR č.145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov)

- * **NAHLIADNUTIE DO MATRIK** (za každý zväzok) 1,50 eura (50,00 Sk)
- * **POVOLENIE UZAVRIEŤ MANŽELSTVO PRED INÝM AKO PRÍSLUŠNÝM MATRIČNÝM ÚRADOM MEDZI ŠTÁTNYMI OBČANMI SR** 16,50 eura (500,00 Sk)
- * **UZAVRETIE MANŽELSTVA PRED INÝM AKO PRÍSLUŠNÝM MATRIČNÝM ÚRADOM MEDZI ŠTÁTNYMI OBČANMI SR** 16,50 eura (500,00 Sk)
- * **OSVEDČENIE PODPISU** na listine (za každý podpis) 0,50 eura (30,00 Sk)
- * **OSVEDČENIE ODPISU** (fotokópia) za každú aj začiatú stranu:
 - v slovenskom jazyku 1,50 eura (50,00 Sk)
 - v českom jazyku 3,00 eura (100,00 Sk)
- * **VYHOTOVENIE ODPISU (FOTOKÓPIE), VÝPISU ALEBO PÍSOМNEJ INFORMÁCIE Z ÚRADNÝCH KNÍH S VÝNIMKOU PRVÉHO VÝPISU Z KNIHY NARODENÍ, KNIHY MANŽELSTIEV, KNIHY ÚMRTÍ** (rodný list, sobášny list, úmrtný list): 1,50 eura (50,00 Sk)
- * **OVERENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV V ŽIADOSTI O VÝPIS Z REGISTRA TRESTOV A V ŽIADOSTI O ODPIS REGISTRA TRESTOV** (+ kolok v hodnote 3,00 EURA) 1,50 eura (50,00 Sk)

*) platilo do 16.1.2009

Organizačné odd. MsÚ

Publikácia o meste Stará Turá

Pomerne značný obsah a rozsah pripravovanej publikácie a zaneprázdnenosť renomovaných historikov- autorov podstatných častí knihy si „vynútilo“ aj v roku 2009 písať, zberať dokumenty, informácie, fotografie a pod. Výzva nášho mesta k vám, občanom, stále trvá! Radi uvítame vaše rady, poznatky, informačný materiál, nové zdroje dokumentov a informácií- vaším príspevom sa stanete spoluautormi diela, ktoré bude prezentovať a reprezentovať naše mesto niekoľko ďalších desaťročí! Inf. na tel: 032/ 746 1615, 0905 446984

Ján Mikláš

Možno priliehavý spoločný názov pre tieto dve fotografie - jedna je v prvý deň minuloročných vianočných trhov, druhá v druhý deň. Rozdiel ste asi zbadali- dve ovečky potešili všetkých, ktorí sa zastavili na našom námestí, veď akosi patria do klasickej betlehemovej „zostavy“. Žiaľ, v noci sa „prestahovali“ do inej „maštaľky“, ale samotné určite neodkráčali...

áš

Harmonogram separovaného zberu v roku 2009

Ide o harmonogram separovaného zberu v rodinných domoch, tam, kde nie sú rozmiestnené kontajnery na separáciu (modrý, žltý, zelený).

Hovoríme teda o rodinných domoch na Ul. 8. apríla, Ul. kozmonautov, Ul. Holubyho, Ul. Hlubočského, Ul. mýtna, Ul. družstevná. V týchto častiach nie je možné rozmiestniť kontajnery a preto sa bude separácia (papier, plasty, sklo, ...) vykonávať aj naďalej vrecovým systémom.

Pracovníci Technických služieb v priebehu januára rozdávali vrecia na separáciu do týchto rodinných domov spolu s letáčikom „ako separovať“.

Začiatkom februára budeme rozdávať aj kalendár vývozu separovaného odpadu.

Občania rodinných domov (napr. Drahy – Ul. Uhrova, Ul. Nemcovej, Ul. Hviezdoslavova, Ul. Sasinkova, Ul. Štúrova, Ul. Sadová, Ul. Slniečnár...) boli upovedomení, že v týchto častiach už nebudeme vykonávať separáciu vrecovým, ale kontajnerovým spôsobom. Žiadame ich preto ešte raz, aby svoj separovaný odpad (papier, sklo, plasty, tetrapaky...) ukladali do rozmiestnených kontajnerov (modrý, zelený, žltý). Takéto kontajnerové státi budeme ešte dopĺňať, aby do náškov vzdialenosť bola čo najmenšia.

V prípade iného druhu separovaného odpadu (kovy, textil...) , tieto ukladajte v mechoch vedľa kontajnerov na separovaný odpad. Neodkladajte sem však odpad veľkorozmerný, nebezpečný, alebo drobný stavebný. S takýmto odpadom nakladajte podľa priloženého letáčka, ktorý by mal dostať do každej domácnosti. Pokiaľ takýto letáček nemáte, kontaktujte nás na Technických službách – tel.č.7763215, 776 3259.

Pre občanov, ktorých sa týka zvoz separovaného odpadu vrecovým systémom, chceme aj prostredníctvom Staroturiánskeho spravodajcu uviesť termíny odvozu:

15.1.2009	16.7.2009
12.2.2009	13.8.2009
12.3.2009	10.9.2009
16.4.2009	15.10.2009
14.5.2009	12.11.2009
11.6.2009	17.12.2009

Svoje vrecia vykladajte v určené dni už od 7.00 hod. Tešíme sa na spoluprácu. **TSST, Vráblová**

Nový zákon v platnosti!

Upozorňujeme všetkých účastníkov premávky na pozemných komunikáciách, že od 1. februára 2009 nadobudol platnosť nový zákon NR SR č. 8/ 2009 Z. z. O cestnej premávke, ktorý obsahuje niekoľko dôležitých zmien, týkajúcich sa chodcov, cyklistov, motoristov... Vo vlastnom záujme sa so zmenami oboznáňte a rešpektujte ich!!! **J.M.**

V Infoture si zakúpite

knihu Ako sme bojovali proti Rusom za prvej svetovej vojny - zozbierané spomienky autora Mgr. Rudolfa Ďuriša z Nitry - za 2 eurá! Infotur - tel. 776 3893 **J.M.**

Predaj palivového dreva v roku 2009

Od 2.2.2009 Lesotur s.r.o. začína s predajom palivového dreva. Listnaté palivové drevo sa bude predávať v dĺžkach 4 m za cenu 36 euro za meter kubický, palivové drevo ihličnaté v 1 m dĺžkach za cenu 13 euro za priestorový meter a drevo ihličnaté sa bude predávať aj v 4 m dĺžkach za cenu 19 euro za m³.

Po zaplacení palivového dreva v kancelárii Lesoturu na Starej Turej (od 2.2.2009) sa občan dostane do poradovníka, podľa ktorého sa pri priaznivom počasi postupne zabezpečuje odvoz dreva. Čakacia doba u palivového dreva je do 2 mesiacov, v prípade nepriaznivého počasia, príp. väčšieho záujmu o palivové drevo sa doba predlžuje.

V prípade záujmu o odpadové drevo a a chystanie haluziny po ťažbe dreva je potrebné sa informovať priamo u lesníkov v kancelárii Lesoturu v Topoleckej, príp. na č.tel. 7760025

Vývozní dni zostávajú naďalej v platnosti: pondelok – piatok, v čase od 7.00 hod do 17.00 hod v pracovné dni, cez sviatky a soboty sa treba nahlásiť lesníkom v kancelárii v Topoleckej, príp. v Starej Turej. Neohlásený a nezaplatený odvoz drevnej hmoty bude riešený ako krádež.

Kedže sa u niektorých našich spoluobčanov rôznili požiadavky na palivové drevo, tak pre ujasnenie a vysvetlenie uvedieme charakteristiku palivového dreva z noriem STN 480056 s STN 480055 platných pre celé územie Slovenska, podľa ktorých sa vyrábajú jednotlivé sortimenty.

„Palivové drevo sa spracúva zo všetkých listnatých a ihličnatých, dodáva sa v kôre s hrúbkou od 3 cm, poľená

hrubšie ako 35 cm sa rozštiepa (v prípade 1m dĺžok).

U palivového dreva sa dovoľujú všetky chyby na povrchu i vnútri polien, ktorých rozsah nepresahuje 70% plochy čela bez ohľadu na množstvo (napr. tvrdá hniloba, poškodenie hmyzom, rozštiepenie dreva pri manipulácii a výrobe a iné). Nepovoľuje sa prachnosť a maká hniloba takého stupňa, že dochádza pri manipulácii dreva k jeho rozpadu.“

V prípade nejasností a akýchkoľvek otázok sa informujte priamo v kancelárii Lesoturu, príp. na tel. 7764890, 7764887, mail: hlucha@lesotur.sk

Lesotur s.r.o.

Cenník dreva platný od 1.1.2009

Ceny dreva sú uvedené v euro s DPH na odvoznom mieste

Palivo listnaté tvrdé 4 m dĺžky m³ 36 euro
Palivo ihličnaté 1 m dĺžky prm 13 euro
Palivo ihličnaté 4 m dĺžky m³ 19 euro
Odpadové drevo listnaté prm 8 euro
Odpadové drevo ihličnaté prm 3 euro
Haluzina a zostatky po ťažbe prm 4 euro

Označenie prm – znamená 1 priestorový meter, teda drevo uložené v rovnaniach s rozmermi 1 x 1 x 1 meter vrátane vzduchových medzier medzi jednotlivými poľenami- predáva sa v dĺžkach 1 m.

Označenie m³ – znamená 1 meter kubický, teda len množstvo dreva bez akýchkoľvek vzduchových medzier, zisťuje sa objem dreva podľa priemeru polien, predáva sa v dĺžkach 4 m.

Tel.: 032 7764890, 032 7764887

Fax: 032 7763099

Lesotur s.r.o.

SNP 72/36, 916 01 Stará Turá

Zdravotnícka technika značky CHIRANA s titulom

Kvalitný produkt Podjavoriny

Mesto Nové Mesto nad Váhom, Klub podjavorinských rodákov v Bratislave, Pobočka Klubu podjavorinských rodákov a OZ JAVOR v Novom Meste nad Váhom pravidelne vyberajú podniky z podjavorinského kraja, ktoré sú svojou produkciou výnimočné, stavajú na dlhoročnej tradícii, ich výrobky spĺňajú prísne požiadavky zákazníkov na kvalitu a popredajnú starostlivosť o zákazníkov.

Tohtoročnou pýchou podjavorinského kraja sa stala skupina sesterských spoločností CHIRANA Medical, a.s. a CHIRANA, s.r.o. z nášho mesta Stará Turá, ktorá za vývoj a výrobu zdravotníckej techniky v Starej Turej 11. januára 2009 získala titul „Kvalitný produkt Podjavoriny“.

Spoločnosť CHIRANA Medical vyrába stomatologické súpravy, kreslá a náradie, CHIRANA, s.r.o. dýchaciu a anestetickú techniku. Väčšina produkcie je orientovaná na export, ktorý prevyšuje 90 % z celkového objemu tržieb za vlastné výrobky. K najväčším trhom patria Rusko, štáty bývalého Sovietskeho zväzu, Poľsko, Ukrajina, SR a ostatné krajiny CEFTA, veľký podiel v medzioročnom náraste objemu predaja v r. 2008 majú nové trhy v Iraku, Bulharsku a Rumunsku.

V r. 2009 spoločnosti pripravujú uviesť na trh novú generáciu stomatologických súprav, kresiel i dentálneho náradia a nový dýchací prístroj AURA.

Pre náročnú a presnú výrobu spoloč-

nosť investovala v uplynulom roku do nákupu nových výrobných a informačných technológií, ktoré pomôžu udržaniu trvalého rastu spoločnosti.

Získané ocenenie potvrdzuje, že značka CHIRANA sa ďalej rozvíja, pokračuje v tradíciách vybudovaných v Starej Turej a nadväzuje na predchádzajúce ocenenia, ktoré boli pri rôznych príležitostiach výrobkom zdravotníckej techniky, vyrobeným staroturianskou Chiranou, či už doma alebo v zahraničí, udelené. **J.K.**

TECHNOTUR v roku 2008

TECHNOTUR s.r.o. v roku 2008 už druhý rok pokračoval v činnostiach, ktoré zabezpečujú všetky bytové podniky, ktorých vlastníkom sú mestá. Sú nimi:

- výroba a rozvod tepla a teplej úžitkovej vody pre obyvateľov

- správa bytov v osobnom vlastníctve a vlastníctve mesta
- správa, prevádzka a prenájom nebytových priestorov vo vlastníctve mesta.

I keď ešte nie sú celkom známe konečné ekonomické ukazovatele, je reálny predpoklad, že TECHNOTUR úspešne splní hospodársky plán roku 2008. Určite nie sme nejakou maličkou firmou, veď náš ročný obrát predstavuje zhruba 75 mil. Sk (cca 2,5 mil. euro)

Úsek tepelného hospodárstva zabezpečuje vykurovanie a dodávku tepla pre asi 3 500 bytov. TECHNOTUR v roku 2008 pokračoval v napínaní „Konceptie rozvoja tepelnej energetiky mesta Stará Turá“. Vybudovali sme 12 nových kompaktných domových odovzdávacích staníc na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody. Zároveň sme vymenili 1 000 metrov starého nevyhovujúceho potrubia za moderné predizolované potrubie. Komunikácia staníc, riadiaci systém staníc s centrálnym dispečerským stanoviškom je pomocou optického kábla a softvér zabezpečuje optimálny prevádzkový režim. Tieto moderné zariadenia v hodnote takmer 20 miliónov korún (664 tis. euro) zabezpečia efektívnejšie využívanie primárneho tepla a znížia možné straty z potrubí a povedú k nižšej spotrebe tepla u konečného spotrebiteľa. Ďalším efektom tejto modernizácie je možnosť mesta odpredať nepotrebnú budovu výmenníkovej stanice.

V priebehu roku bola dodávka tepla plynulá, bez väčších prevádzkových porúch. Zabezpečili sme všetky revízie a atesty tepelných zariadení v súlade s platnou legislatívou.

V týchto dňoch je určite vysoko aktuálne rozprávať o tom, ako to bude s vykurovaním nášho mesta do budúcnosti.

V zmysle zákonných predpisov mesto Stará Turá v roku 2006 schválilo „Konceptiu rozvoja mesta Stará Turá v oblasti tepelnej energie“ a vo februári 2007 bola táto koncepcia schválená ako doplnok Smerného územného plánu. Táto koncepcia musela akceptovať rozmiestnenie a palivovú základňu existujúcich tepelných zdrojov a tepelných rozvodov.

I keď táto koncepcia stanovuje vykurovanie mesta výlučne z kotolní na zemný plyn, trvale prebiehali jednania i s dodávateľmi alternatívnych zdrojov.

V roku 2008 pokračovali jednania s viacerými dodávateľmi alternatívnych energetických zdrojov.

S ponukou na spoluprácu prišla firma DataTherm Žilina, ktorá dodáva kotle na drevnú štiepku. I pri jednaniach s touto firmou sme narazili na problém umiestnenia kotolní v našom meste. Na pokrytie výroby primárneho tepla by bolo treba 20 až 30 tisíc ton drevnej štiepky. Toto množstvo sa nedá umiestniť do jestvujúcich kotolní. Jednania s firmou DataTherm ukončené neboli a očakávame ich novú ponuku.

S ponukou na lacnejšiu dodávku primárneho tepla prišla firma E.P.E. s.r.o. Bratislava. Jej ponuka spočívala v tom, že na vlastné náklady zabezpečia kogeneračnú jednotku, z ktorej nám budú predávať teplo, ktoré vzniká pri prevádzke generáto-

ra. Ponuka bola posúdená v odborných komisiách a v celku pre mesto prijateľná. V súčasnosti sa zisťuje, či neexistuje ekonomicky výhodnejšia alternatíva takejto ponuky.

S ponukou alternatívneho paliva sa na TECHNOTUR obrátila firma AVS Plus z Pezinka. Ponúka ako palivo drevné pelety. Drevné pelety sa vyrábajú z vedľajšieho produktu pri spracovaní dreva – pilín, hoblín. Vznikajú lisovaním suroviny pri vysokom tlaku a teplote, tzv. peletizáciou. Cena vykurovania peletami je porovnateľná s kúrením na zemný plyn, ale pelety zatiaľ nie sú na Slovensku veľmi rozšírené. I s touto firmou zostávame v kontakte a očakávame od nej ponuku na spoluprácu.

Na základe zmlúv vykonávame správu takmer 800 bytov. Z tohto počtu je 95 bytov vo vlastníctve mesta. Pre bytové domy zabezpečujeme ekonomickú agendu a vykonávame ročné zúčtovanie, zabezpečujeme pre nich dodávky tepla a teplej a studenej úžitkovej vody, revízie elektro a plynu spoločných zariadení domu, zabezpečujeme požiaru dokumentáciu vrátane kontrol. Na základe rozhodnutí domových schôdzí sme zabezpečili celkovú rekonštrukciu striech nasledovných bytových domov: Jiráskova 165, Hurbanova 130/13, 15 a Hurbanova 154/66. Podľa požiadaviek spravovaných domov sme zabezpečovali výmenu vchodových dverí, opravy bleskozvodov a čistili pre domy kanalizačné potrubia. Na Mýtnej 537 sme vlastnými silami opravili byt po požari kuchyne.

S veľkým uznaním sa stretli tri semináre, zamerané na osvetu v oblasti zatepfovania. Na semináre boli pozvaní zástupcovia bankových inštitúcií, projektových a realizačných firiem v oblasti zatepfovania. Obyvatelia na Jiráskovej 165, kde je 115 bytov, sa na domovej schôdzi rozhodli realizovať zateplenie. Za výraznej pomoci TECHNOTURu je spracovaná projektová dokumentácia, vybavené všetky povolenia a dom je pripravený k realizácii zatepfenia. S výraznou pomocou pracovníkov TECHNOTURu bola podaná žiadosť o úver z fondu pre rozvoj bývania, aby ekono-

mický dopad nákladov na zateplenie bol pre rodiny čo najprijateľnejší.

Ako bytový podnik mesta vykonávame správu ubytovní a nebytových priestorov vo vlastníctve mesta. Na týchto vykonávame údržbu a bežné opravy a všetky ekonomické činnosti, ktoré súvisia s prevádzkou týchto objektov. Najväčšie investície mal TECHNOTUR v Dome špecialistov. Vykonali sme úplnú rekonštrukciu polovice sociálnych zariadení v hodnote takmer 2 mil. korún (cca 66 400 euro). Po rekonštrukcii sociálnych zariadení sme pristúpili k úplnej obnove niektorých poškodených izieb. Modernizácia izieb spočívala v opravách omietok, nových obkladov a položení plávajúcích podláh, výmeny radiátorov a umývadiel, vymaľovanie stien, okien a dverí. Izby boli zariadené novým nábytkom.

I keď v meste Stará Turá je prebytok voľných nebytových priestorov, z vybraných nájomov sme udržiavali všetky budovy mesta, ktoré máme v správe. Najviac opráv okrem Domu špecialistov sme vykonali na Obchodnom dome a Dome kultúry. Začiatkom roku 2008 sme v Dome kultúry vybudovali a uviedli do prevádzky bezbariérové WC, nainštalovali sme nové veľké zadné vráta, ktoré slúžia pre vstup na javisko, vymenili jedny bočné vchodové dvere za nové, moderné a vyhovujúce bezpečnostným predpisom. V Obchodnom dome sme opravili vonkajšie výsuvné vráta, upravovali elektroinštaláciu podľa požiadaviek nájomcov, namontovali nový komunikačný a kamerový systém. Naša údržbárska skupina, okrem údržby majetku mesta, na základe objednávok vykonávala odborné remeselné práce pre obyvateľov a podnikateľské subjekty. Prevádzkovali, udržiavali a opravovali sme dva mestské vodovody – Súš a Papraď.

Koncom roka 2008 sme pripravili zlúčenie našej firmy s POLIKLINIKOU s.r.o. a prechod správy budovy Polikliniky pod TECHNOTUR. V súčasnosti všetci lekári majú zmluvy o nájme priestorov s TECHNOTURom.

Ing. Augustín Schmidl
konateľ TECHNOTUR s.r.o.

POZVÁNKA

Združenie rodičov pri SOŠ v Starej Turej v spolupráci s vedením SOŠ Vás srdečne pozýva na tradičný

SPOLOČENSKÝ VEČER

v termíne 28. februára 2009 (o 19.00 hod.)

Cena vstupenky je 13 euro na osobu (prípitok, večera, raut, hudba DUO KAMASI).

Predpredaj vstupeniek na sekretariáte SOŠ, tel.: 766 30 77, 0905 647 874.

výbor Združenia rodičov a vedenie SOŠ

Novinky zo ZŠ

Keď sme 12.1.2009 nastúpili opäť po vianočných prázdninách do školy, bolo nám všetkým jasné, že napriek krutej zime vonku, nám bude riadne horúco. Vianočné prázdniny sa predžili a klasifikácia 1. polroka šk. roka 2008/2009 neúprosne klopala na dvere. V tomto období sme museli všetky sily sústrediť na túto skutočnosť. Takže sa u nás preverovali vedomosti, deti „naháňali“ známky, ktoré im ešte ako – tak mohli zlepšiť vysvedčenie a my, učiteľia, sme si lámali hlavy nad tým, ako čo najspravodlivejšie ohodnotiť svojich zverencov, aby známka zodpovedala ich výsledkom, ale neodradila ich od ďalšej práce. Verte, vážení čitatelia, že obdobie uzatvárania známok je pre nás veľmi ťažkým obdobím a nikto z nás ho nemá rád. Keďže však v živote človek nemôže robiť len to, čo sa mu páči, aj my sme ukončili klasifikáciu a 22.1.2009 sme sa stretli na klasifikačnej porade a dali sme pomyselnú bodku za 1. polrokom tohto školského roka, ktorý v číslach dopadol takto:

V školskom roku navštevovalo školu 785 žiakov z toho 388 dievčat. Neproselo 22 detí na 2. stupni, na 1. stupni prospeli všetci žiaci. Najviac – 17 detí neproselo z matematiky. 159 detí prospelo so samými jednotkami. Deti spolu vymeškali 24 855 hodín, z toho neospravedlnených 48. Priemer na žiaka je 32,8 hod.

Okrem vyučovacích výsledkov sme hodnotili aj správanie žiakov. Skonštatovali sme, že disciplína je celospoločenským problémom. Aj na tejto porade sme museli rozhodnúť o postihoch za porušovanie školského poriadku. Za závažné či menej závažné porušovanie disciplíny dostali žiaci 13 napomenutí od triedneho učiteľa, 18 pokarhaní od triedneho učiteľa a 22 pokarhaní riaditeľkou školy, čo je už posledný krôčik k dvojke zo správania. Na svojich vysvedčeniach ju bude mať 13 detí. Žiaľ, museli sme dať piatim žiakom aj 3 zo správania. Najčastejšími priestupkami bolo vulgárne vyjadrovanie, ničenie školského majetku, nedisciplinované správanie počas vyučovacích hodín aj prestávok a pod.

Sme radi, že niektoré deti, ktoré sme pokarhali na štvrtročnej porade, pochopili toto varovanie a ich správanie sa zlepšilo natoľko, že sme ich už nemuseli potrestať.

Vážení čitatelia, prvý polrok šk. roka je za nami. Uběhol naozaj veľmi rýchlo a pred nami je jeho druhá polovica, ktorá nebude o nič ľahšia. Naozaj veľmi dúfam, že sa nám podarí splniť všetky úlohy k našej spokojnosti aj k spokojnosti rodičov i detí.

Anna Chmurová, riaditeľka ZŠ

Oznámenie o zápise do Materskej školy

V termíne od 15.2.2009 do 15.3.2009 sa uskutoční zápis detí do materskej školy na školský rok 2009/2010 na základe podania žiadosti u riaditeľky v Materskej škole Hurbanova 153/62. Zápis platí aj pre MŠ Hurbanova 142/46.

- vždy v pondelok, v utorok, v stredu v čase od 7,00 do 14,30

Pri zápise zákonný zástupca dieťaťa môže priniesť už vyplnenú žiadosť o prijatie na predprimárne vzdelávanie, ktorá je zverejnená na www.msstaratura.sk - tlačivá, ktorú po vyplnení odovzdá riaditeľke školy spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa, ktoré je súčasťou žiadosti. V uvedenom termíne si žiadosti môžete vyzdvihnúť v kancelárii riaditeľky alebo zástupkyne MŠ v obidvoch objektoch. Pri zápise je potrebné dohodnúť s rodičmi podmienky zaškolenia a adaptácie na MŠ, preto je potrebné vyplnené žiadosti priniesť osobne riaditeľke školy na MŠ Hurbanova 153/62.

Písomné rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí dieťaťa do materskej školy si treba prísť osobne prevziať do materskej školy najneskôr do 30 dní odo dňa podania žiadosti.

Dňa 11.2.2009 srdečne pozývame rodičov, ktorí chcú prihlásiť svoje dieťa do MŠ v školskom roku 2009/2010, aby sa prišli zoznámiť s priestormi, pani učiteľkami, činnosťami, prostredím MŠ - „DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ“

Základná škola v Starej Turej, Hurbanova ul. 128/25

OZNAMUJE, že ZÁPIS DETÍ do 1. ročníka

bude v dňoch 4. a 5. februára 2009 (t.j. streda a štvrtok) v budove na Ul.J.A.Komenského v I. pavilóne v čase od 13.00 do 16.30 hod.

Na zápis je potrebné priniesť: **rodný list dieťaťa, zápisný lístok, preukaz totožnosti**

Prineste si so sebou **peniaze na učebné pomôcky**. Zápisný lístok si rodičia môžu vyzdvihnúť v MŠ, ktorú dieťa navštevuje, prípadne priamo v základnej škole.

Čo ponúkame Vaším deťom?

- Odborné vyučovanie cudzích jazykov (Nj, Aj, Rj od 1. ročníka)
- Na 2. stupni možnosť vyučovania Aj, Nj, Frj, Rj formou kurzov
- Od 7. ročníka povinné vyučovanie dvoch cudzích jazykov (Aj + podľa záujmu Nj, Frj, Rj)
- Výuku informatiky v 4 triedach výpočtovej techniky
- Mimoškolskú činnosť formou 39 krúžkov s rôznym zameraním
- V čase mimo vyučovania môžu navštevovať ŠKD
- Prípravu talentovaných detí na rôzne súťaže a olympiády
- Organizovanie plaveckého a lyžiarskeho výcviku
- Navštevovanie kultúrnych podujatí mimo mesta
- Organizovanie školy v prírode (I.stupeň)
- Ponuka nultého ročníka pre deti so školskou nezrelosťou (alternatíva predškolskej výchovy v MŠ)

Bližšie informácie o zápise môžete získať na tel.č. 7763022, 7763639, na www.zshurbast.edu.sk. E-mail: skola@zshurbast.edu.sk

Riaditeľstvo ZŠ v Starej Turej

Stretnutie s exprezidentom

Koncom roka 2008 sa zúčastnili žiaci SOŠ Stará Turá exkurzie do Bratislavy. Prvým cieľom našej cesty bola návšteva Prírodovedného múzea. Ani sme netušili, že okrem stálej expozície nájdeme aj výstavu Ako sme žili. Slovensko v 20. storočí.

Výstava bola pre nás jedinečnou prehliadkou najdynamickejšieho storočia našich dejín, ktorá mapovala toto obdobie nielen z pohľadu politických dejín, ale poukázala aj na každodenný život bežných ľudí. Žiaci mali možnosť nahliadnuť do obývačky z 30. rokov, prejsť zákopom počas vojny, školou v 50. rokoch a tiež symbolicky zaštrngnúť kľúčmi na námestí v roku 1989.

Prijemnou bodkou návštevy múzea bolo náhodné stretnutie s bývalým prezidentom SR Rudolfom Schusterom, ktorý nás všetkých prekvapil svojou bezprostrednosťou a ochotou venovať nám chvíľku svojho času a odfografovať sa s nami.

Z múzea smerovali naše kroky do Centra protidrogových závislostí na Hraničnej ulici, kam v rámci protidrogovej výchovy v SOŠ Stará Turá organizujeme exkurziu každý školský rok. Prednáška lektorky bola tak pôsobivá a zaujímavá, že vyvolala plodnú diskusiu. Žiaci mali možnosť nazrieť aj do priestorov liečebne.

Sme radi, že v dnešnej dobe, keď sa veľmi často negatívne hovorí o mládeži v spojitosti s drogami, v našej škole môžeme konštatovať,

že vďaka rôznym aktivitám tento problém máme pod kontrolou. Ukázala sa veľmi dobrá spolupráca so štátnou a mestskou políciou v Starej Turej, ktoré od začiatku tohto školského roka vykonali previerky so psom už 3-krát a žiadne návykové látky nenašli. Samozrejme nás to veľmi teší, ale aj naďalej musíme byť ostražití. Snažíme sa organizovať rôzne prednášky, školenia, kultúrne a športové aktivity, ktoré by mali žiakov motivovať k zdravému životnému štýlu po všetkých stránkach.

A. Dzurová, E. Miháliková, koordinátorky protidrogovej prevencie v SOŠ Stará Turá

Pozor, nová súťaž pre deti a mládež, do ktorej sa môžu zapojiť celé rodiny!!!

HĽADAČI CENTOV

CVČ Stará Turá organizuje pri príležitosti zavedenia eura súťaž pod názvom Hľadači centov. Hlavnou úlohou súťažiacich je čo v čo najkratšom čase nazberať 50 centové mince aspoň z 10 európskych štátov, v ktorých sa platí eurom. Súťaž je určená pre deti a mládež do 30 rokov, bude trvať celý tento rok a budú ocenení 3 najrýchlejší zberatelia uvedených mincí. Všetky nazberané 50 centové mince prinesie súťažiaci do CVČ, kde zostanú až do vyhlásenia výsledkov súťaže (potom budú zberateľovi vrátené). V CVČ majú súťažiaci možnosť nahliadnuť do prospektových materiálov, kde si overia znaky mincí jednotlivých štátov.

Takže milí hľadači centov:

rozhodte si te po celej rodine a po všetkých známych, hľadajte doma, v zahradách, v nákupných košíkoch. Vychutnajte si zberateľskú horúčku. 10 mincí nie je až tak veľa a ceny, o ktoré sa súťaž, vás prekvapia a potešia.

P.S.:

Zberateľstvo je činnosť, ktorá deti učí sociálnym zručnostiam a komunikácii. Vďaka spoločným záujmom si deti lepšie nájdu kamarátov. Pri výmenách si môžu vyskúšať svoje obchodné záujmy, kompletizovaním zbierky sa učia poriadku a v neposlednom rade si (v tomto prípade) ustavičným prerátavaním a triedením mincí podľa veľkosti alebo hodnoty precvičujú matematiku.

Podporujeme u detí chuť niečo zbierať. Pôžitok a radosť z rozrastajúcej sa zbierky si každý z nás celkom iste pamätá zo svojich detských liet. Zaspomínajte si na svoje zbierky kariet, podporníkov či obrusov, opýtajte sa detí, ako taký „poklad“ vyzerá. Možno namotivujete svoje deti k tomu, aby si vytvorili vlastnú zbierku niečoho a možno budú pokračovať vo vašej zbierke.

CVČ Stará Turá

Majstrovstvá detí základných škôl 2009

Centrum voľného času Stará Turá ponúka deťom počas jarných prázdnin už tradičné Majstrovstvá detí základných škôl 2009:

Pondelok 2. 3. 2009 – Majstrovstvá ZŠ v šípkach

Utorok 3.3.2009 - Majstrovstvá ZŠ v kolkoch (zraz o 10.00 hod v kolkárni na štadióne)

Streda 4. 3. 2009 - Majstrovstvá ZŠ v scrabble

Štvrtok 5. 3. 2009 - Majstrovstvá ZŠ v „Človeče, nezlob se“

Piatok 6. 3. 2009 - Majstrovstvá

ZŠ v puzzle

Všetky majstrovstvá (okrem majstrovstiev v kolkoch) prebiehajú v CVČ Stará Turá a začiatok je o 10.00 hod. Podmienkou účasti sú prezuvky.

CVČ upozorňuje, že počas prázdnin okrem uvedených majstrovstiev fungujú v popoludňajších hodinách i všetky záujmové krúžky.

(Z dôvodu včasného informovania verejnosti o majstrovstvách uvádzame tento príspevok už vo februárovom čísle Staroturianskeho spravodajcu).

CVČ Stará Turá

Centrum voľného času Stará Turá vyhlasuje pre deti a mládež súťaž „O najväčšie vlastnoručne vyrobené valentínske srdce“.

Technika výroby: ľubovoľná, **materiál:** ľubovoľný

Termín súťaže: 2. - 11.2.2009 (uzávierka: 11.2.2009 o 15.00 hod)

Všetky súťažné výrobky budú vystavené v priestoroch CVČ od 13. do 16.2.2009.

Na víťaza čaká špeciálna cena: romantická valentínska večera pre dvoch (a vôbec to nemusí byť zalúbený pár!!!) (Organizátor si v prípade nízkej úrovne výrobkov vyhradzuje právo prvú cenu neudelieť).

V.T.

Poobhliadnutie sa za rokom 2008

Tak ako po minulé roky i v roku 2008 sa skupina mladých ľudí pri rímskokatolíckom farskom úrade v Starej Turej venovala vo svojom voľnom čase deťom a mládeži.

Našou činnosťou sa snažíme u detí rozvíjať tvorivosť, vytvárať u detí správny postoj k hodnotám, ktoré v dnešnej dobe deťom často chýbajú.

Každý rok organizujeme tábory. V roku 2008 to boli dva týždňové denné tábory v mesiaci júl a august. Pre deti sme tiež pripravili Deň radosti, karneval, tvorivé dielne a veľa iných stretnutí.

Naším cieľom je aj podpora pozitívneho vzťahu detí a mládeže k pohybu a športu. Súčasťou aktivít, ktoré pre deti a mládež pripravujeme sú aj stretnutia v telocvični pri rôznych športoch.

Finančné prostriedky na našu činnosť získavame z projektov. V roku 2008 nás finančne podporila aj Nadácia ŽIVOT, ktorej aj touto cestou ďakujeme za podporu dobrých a správnych vecí. Bez finančnej pomoci, ktorú sme získali cez Nadáciu ŽIVOT, by sme nemohli mnohé z našich aktivít uskutočniť. Ďakujeme.

Mládež z farnosti

Staroturianske postrehy

CHLIEB NÁŠ KAŽDODENNÝ

(alebo Bermudský trojuholník v Starej Turej?)

Tak toto slovné spojenie ma napádalo každý deň okolo Vianoc, počas Vianoc, pred Silvestrom a ešte asi 5 dní po Novom roku, keď som sa márne snažila kúpiť v staroturianskych obchodoch a obchodíkoch chlieb a pečivo. Niektorí by mohli povedať: ale dievča nešťastné, veď si si už za tie

roky, čo tu žiješ, mohla zvyknúť, že v Starej Turej pred voľnými dňami chlieb ani pečivo nekúpiš. Priznávam, že už som si naozaj mohla zvyknúť, ale nezvykla. Je pravda, že už som sa trochu prispôbila tunajšej situácii a vždy si pečivo nakúpim pár dní

pred sviatkom do mrazničky (čo sa mi veľmi osvedčilo), ale v tomto roku ani toto nefungovalo. Už niekoľko dní pred Vianocami boli police s pečivom prázdne, a tak mi nezostávalo nič iné, ako sa pridať k desiatkam zúfalých Turanov, s prázdnu igelitkou lietaj po celej Turej a vystihnúť miesto a čas, kde a kedy práve privezú chlieb a s nádejou v očiach čakať v rade, či sa mi niečo ujde alebo nie.

Kde mizne pred sviatkami a voľnými dňami všetko pečivo? Kam sa strácajú výrobky z múky?

Žeby sa tu vyskytoval nejaký neobjavený biologický druh, ktorý má geneticky zakódovanú konzumáciu múčnych výrobkov pred sviatkami a voľnými dňami v našom meste?

Žeby obchodníci zákerne objednávali málo takýchto výrobkov a potom sa tajne tešili za oknom pri pozorovaní, ako sa spoluobčania naháňajú za kusom chleba?

Žeby k nám do Turej chodili skupovať náš drahocenný múkový tovar všetci obyvatelia zo širokého okolia?

ZÁHADA!

Rozhodla som sa, že sa túto záhadu pokúsím rozlúsknuť a budem vás o záhadnom miznutí múčnych výrobkov pred voľnými dňami informovať.

Najskôr som hľadala tajomného neobjaveného živočícha. Márne. Žiadny taký nie je. Obchodníci v tom tiež prsty nemajú. Obyvatelia z okolitých miest by boli hlúpi, keby chodili do Turej skupovať chlieb, lebo ho v Meste i v Myjave majú vždy dosť a dosť.

Zostala mi (a asi aj vám) jediná možnosť: veriť, že Staroturania majú tak veľmi radi chlieb a pečivo, že naozaj počas sviatkov a voľných dní nejedia nič iné, ako chlieb a rožky. Potrebujú veľké zásoby týchto produktov, aby prežili tie nekonečné 2-3 dni voľna. Veď, čo je pre takú rodinu skonzumovať 4-5 pecíov chleba a 20-30 rožkov cez víkend. Nie je možno väčšej pochúťky, ako si dať si ku káve a medovníku dva krajce chleba. Alebo taký štedrovečerný kapor, zemiakový šalát a 2-3 rožky k tomu. Čo môže byť lepšie...

Věra Teplíková

P.S.: Hurááá! Stratený chlieb sa našiel. Kde? Skúste hádať. Mne osobne pomohli rozlúštiť záhadu staroturianskeho bermudského trojuholníka pracovníci miestnych technických služieb niekoľko dní po Novom roku, po prvých zvozoch kontajnerov.

DOM KULTÚRY JAVORINA INFORMUJE

Program kina Javorina na február 2009

Streda 4. februára 19.00 hod.
HIGH SCHOLL MUSICAL 3: POSLEDNÝ ROK
 USA muzikál. Z muzikálového hitu jednej generácie sa stáva celovečerný trhák. Prichádza len do kín a obsahuje 10 úplne nových pesničiek. Dialógy v slovenskom dabingu, piesne v origináli.
 Vstupné: 2 euro 112 min. Mládeži prístupný

Streda 11. februára 19.00 hod.
PAVUČINA LŽÍ
 USA akčný thriller. Režisér Ridley Scott vysiela Leonarda di Capria (Roger) ako tajného agenta CIA do sveta arabského terorizmu. Z washingtonského pohľadia ho riadi Russell Crowe (Ed). Slovenské titulky.
 Vstupné: 2 euro 129 min. MP od 12 rokov

Nedeľa 15. februára 16.00 hod.
MADAGASKAR 2
 USA animovaná rozprávka. Pokračovanie dobrodružstiev leva Alexa a jeho najlepších priateľov zebry Matyho, žirafy Melmana a hrošice Glorie. Slovenský dajing.
 Vstupné: 2 euro 90 min. Mládeži prístupný

Streda 18. februára 19.00 hod.
SEX DRIVE
 USA komédia. Dobrodružná cesta za kráskou, ktorú lan spoznal cez internet, bude stáť určite zato. Hrajú: Josh Zuckerman, Amanda Crew, Clark Duke a i. České titulky.
 Vstupné: 2 euro 109 min. MP od 15 rokov

Streda 25. februára 19.00 hod.
VIANOCE NA ŠTVRTÚ
 USA komédia. Nikto si neužíva sviatky viac ako Brad (Vince Vauhn) a Kate (Reese Witherspoon). Odkedy sú spolu, strikne dodržiavajú svoju vlastnú vianočnú tradíciu. Ale tento rok je všetko inak... Slovenské titulky.
 Vstupné: 2 euro 89 min. MP od 12 rokov

Dom kultúry Javorina pripravuje

- 20. februára 2009 o 19.00 hodine divadelné predstavenie ochotníckeho divadla NORMÁLKA z Trenčína: **VÝLET**. Vstupné: 4,30 euro, 4,90 euro

- 13. februára 2009 autobusový zájazd do Bratislavy – divadla Astorka na divadelnú hru od I.S.Turgeneva: **MESIAČ NA DEDINE**. Účinkujú: Peter Šimun, Marta Sládečková, Rebeka Poláková, Zuzana Kronerová / Szidi Tóbiás, Juraj Kemka, Matej Landl, Boris Farkaš, Miroslav Noga, Peťa Vajdová. Vstupné + doprava: 12 euro, študenti a dôchodci 10,5 euro

Záujemcovia o jednotlivé podujatia sa môžu prihlásiť na sekretariáte DK Javorina č.tel.: 032/7763366

PRIPRAVUJEME NA MAREC 2009:

- 17. marca 2009 o 19.00 hodine v DK Javorina koncert **CIGÁNSKI DIABLI**.

Dom kultúry Paprad' Vás pozýva na **KOPANIČIARSKY PLES**

ktorý sa uskutoční 7. februára 2009.

Do Tanca hrá skupina NONSTOP z Myjavy.

Miestenky v hodnote 10,50 euro

(večera, pol l vína) si môžete zabezpečiť

u E. Adámkovej, tel. 7764430, 0908748983

Záujemcovia o jednotlivé podujatia sa môžu prihlásiť na sekretariáte DK Javorina č.tel.: 032/7763366

www.dkjavorina.sk e-mail: dkstaratura@zoznam.sk

Svätý Valentín

Február má sviatok zaľúbenejších. Vďaka tejto spojitosti sa svätý Valentín stal najobľúbenejším sviatkom, hoci pôvodne mal málo spoločného s mladými pármami.

V cirkvi je 9 významných Valentínov a 14.2. slávia sviatok dvaja z nich. Jeden je svätý Valentín z Terni a druhý Valentín Rímsky. Niektorí učenci sa domnievajú, že je to tá istá osoba.

Svätý Valentín bol kňazom a lekárom. Podľa legendy, keď sa panovník Klaudius rozhodol zrušiť manželstvo, pretože podľa neho ženatí muži v armáde nevykazovali dobré výsledky ako slobodní, potajme sobášil zamilovaných, za čo bol kruto potrestaný. Bol uvrhnutý do väzenia. Tam sa zaľúbil do žalárnikovej slepej dcéry. Posledný odkaz, ktorý Valentín poslal dcére väzenského dozoru pred smrťou, zakončil slovami „Od Tvojho Valentína“.

Druhá legenda hovorí, že vyľiečil slepú dievča. Valentína dal Klaudius verejne popraviť 14. februára roku 269.

Podľa historikov mu patronát nad zaľúbenými prischol aj zhodou okolností. 14.2. sa prebúdzala príroda a vtáci začínajú aj svačobné tance. Sviatok sv. Valentína sa spomína už v r. 1380. Zvyk posilať valentínku vznikol až v 15. storočí. Vraj prvú valentínku poslal z londýnskeho väzenia

svojej manželke orelánsky vojvoda Charles v roku 1415. Zvyk posilať valentínky má anglosaské korene. Táto tradícia sa rozšírila v 19. storočí. Najstaršia valentínka sa nachádza v Britskej knižnici v Londýne, je to zamilovaný list, ktorý v r. 1477 poslala istá Margery Brevsová svojmu snúbencovi.

Keby sme išli hlboko do histórie, dozvedeli by sme sa, že k dátumu sviatku zaľúbených a milujúcich sa viaže pohanská tradícia Ríma ale aj severnej Európy. Tento deň bol zasvätený i nordickému bohovi Váli a jeho matke Juno Februu. Juno bola ochrankyňou žien a manželstva. Sviatok sa začínal po západe slnka už 13. februára. Dievčatá si dávali pod vankúš vavrín, aby sa im prisnilo o budúcom manželovi.

Rimania 14. február oslavovali ako jeden zo svojich tradičných sviatkov, Lupercalie. Bol to sviatok plodnosti.

Valentín je patrónom zamilovaných, mladých ľudí, turistov, cestujúcich, epileptikov, včelárov, je orodovníkom pri morovej nákeze.

Sviatok sv. Valentína je príležitosťou drobným darčekom anonymne prejavíť náklonnosť, ale aj možnosťou vyjadriť priazeň blízkym.

Mgr. Katarína Kovárová
 ZŠ Stará Turá

Milý darček v knižnici...

V knižnici K. Royovej v DK Javorina nájdete útlú zbierku básní Deväť zastavení od autora PhDr. Viliama Sokolíka, ktorý v rokoch 1952- 1954 pôsobil ako kaplán v Ev. a. v. cirkevnom zbore v našom meste. Dve „zastavenia“ majú súvislosť aj s našim mestom.

J.M.

NOVÉ KNIHY V mestskej knižnici

BELETRIA

Heyerová, Georgette: Samolúby vojvoda
 Meyerová, Stephanie Morgan: Súmrak
 Quinnová, Julia: Tajné denníky slečny Mirandy Cheeverovej
 Kráľová, Daniela: Viac teba
 Hislopová, Victoria: Ostrov
 Cook, Robin: Toxin
 Joyceová, Lydia: Závoj noci

DETEKTÍVKY

Clarková, Mary Higgins: Tú pieseň som už počul
 Hart, John: Volanie krvi
 Faulks, Sebastian: Diabol sa postará
 Fox, Kathryn: Nekalý zámer
 Lindsay, Jeffry: Dexter v temnotách

Ludlum, Robert: Arktická mise

NÁUČNÁ LITERATÚRA

Jandourek, Jan: Sociologický slovník
 Wainwright, Lyndon: Tanečná horúčka
 Špaček, Ladislav: Velká kniha etikety
 Lacko, Martin: Slovenské národné povstanie 1944
 Fecenko, Jozef: Matematika

DETSKÁ LITERATÚRA

Cabotová, Meg: Princezná Mia
 Ponchalová, Dominika: Punková princezná
 Brezina, Thomas: Zombi z jaskyne
 Brezina, Thomas: Zlodej mŕtvol
 Kol.: Všetko o pirátoch
 Max, André: Traja pátrači

Smútočná spomienka

Dňa 1.2.2009 sme si s hlbokým žiaľom a bolesťou v srdci pripomenuli 5. výročie smrti nášho drahého manžela, otca, starého otca a brata
Milana VOLÁRA.

S láskou spomína celá rodina

Smútočná spomienka

Pri príležitosti 3. výročia úmrtia manžela, otca a dedka
Michala KOVÁČA
Spomíname na vzácneho človeka, ktorý nám navždy bude chýbať. Spomínajte s nami.

Manželka so smútiacou rodinou

Smútočná spomienka

Zavrel si oči, srdce prestalo biť, nestihol si sa ani rozlúčiť. Hoci si odišiel, niet Ťa medzi nami, v našich srdciach zostávaš a budeš stále s nami.

Dňa 4.2.2009 uplynuli 2 smutné roky, čo nás navždy opustil vo veku 50 rokov náš drahý

Miroslav KOVÁČ

Spoločne si naňho spomínajú matka, manželka so synmi a brat s rodinou. Ďakujeme všetkým, ktorí na neho nazabudli a s láskou spomínajú spolu s nami, lebo zosnulí žijú, dokiaľ na nich spomíname.

Smútiaca rodina

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme rodine, susedom a známym, ktorí na poslednej ceste odprevadili našu dobrú mamu a babičku
Katarínu PAVLOVIČOVÁ,
ktorá nás navždy opustila 22.12.2008 vo veku 83 rokov. Ďakujeme RD Stará Turá za dôstojnú rozlúčku. Všetkým ďakujeme za prejavenu sústrasť a kvetinové dary.

Dcéra Elena s manželom a vnuk Janko s rodinou

Smútočná spomienka

Odišla si bez slova a na rozlúčku nebol čas, ale spomienky na Teba zostanú stále v nás.

Dňa 6.2.2009 uplyní rok od chvíle, keď nás navždy opustila naša drahá mama, babička a prababička
Paula POLÁČKOVÁ.

S láskou a vďakou spomínajú synovia a dcéry s rodinami

Smútočná spomienka

Dňa 9.2.2009 uplynú 2 roky od tichučkého odchodu
Filky MELIŠOVEJ.

S láskou spomínajú manžel Rudolf, dcéra Slavka a syn Janko s rodinou

Smútočná spomienka

To, že sa rana zahojí, je len klamné zdanie. V srdci zostáva bolesť a tiché spomínanie.

Dňa 16. februára 2009 uplyní 10 rokov, čo nás navždy opustil môj drahý manžel

Drahomír RUBANINSKÝ

Spí tiško a sladko v pokoji, tam kde Ťa už nič neboli.

S láskou spomína manželka Božena a celá ostatná rodina

Smútočná spomienka

Dňa 31.1.2009 uplynuli 3 roky, čo nás navždy opustil náš otec, dedko a pradedko
Viliam FUCHS.

Kto ste ho znali, venujte mu s nami tichú spomienku.

Dcéra a syn s rodinami

Smútočná spomienka

Neplačte za mnou moji milí, len v tichom zamyslení aj bez slz sa dá spomínať.

Dňa 11.2.2009 uplynú 3 roky, čo nás vo veku 53 rokov navždy opustil náš brat, švagor, ujo, bratranec a priateľ

Vladislav KUBEČKA

Kto ste ho poznali, spomínajte s pozostalou rodinou

Matričné okienko

NOVÍ OBČIANKOVIA MESTA

Terézia Stejskalová, Kristína Nešťáková, Barbora Dunajčíková, Martin Gajar, Patrik Nemec, Daniel Kadlec, Dominika Heráková, Peter Sahaj, Pavel Kuchárek, Aneta Dršková

UZATVORILI MANŽELSTVO

Branislav Dobšínský z Bratislavy a Martina Novomestská zo Starej Turej

ROZLÚČILI SME SA

Milan Janso, Katarína Pavlovičová, Stanislav Šopák, Alica Piátová, Ing. Miroslav Kročian

Naši jubilanti

V MESIACI FEBRUÁR 2009

70.r. - Ondrej CIKRAI, Milan REISIG, Ambroz SAMEK, Emília BIELČIKOVÁ, Ernest JAKUBÍČKA,

Jaroslav JANKOVIČ, Miloslav CHUDÍK

75.r. - Emília LUKÁČOVÁ, Zuzana FERIANCOVÁ, Mária MEDŇANSKÁ, Zuzana STACHOVÁ, Katarína JEŽÍKOVÁ, Ján DYNŽÍK, Božena SLEZÁKOVÁ

80.r. - Ludmila MATUŠÍKOVÁ

81.r. - Juliana MAGYAROVÁ, Emília KOTULOVÁ

83.r. - Štefan BIELČIK, Jozefína KERAKOVÁ

85.r. - Oľga HUDCOVICOVÁ

86.r. - Emília KLAČKOVÁ, Anna AMMEROVÁ, Štefan KLČ

88.r. - Michal VRÁBEL

89.r. - Františka CHLACHULOVÁ

Dňa 10.1.2009 oslávili 50 rokov spoločného života manželia Marta a Imrich Boledovičovi z Topoleckej. Všetko najlepšie ku krásnemu životnému jubileu im praje syn Igor s rodinou a dcéra Renáta s rodinou.

Smútočné poďakovanie

Touto cestou ďakujeme všetkým, za slova útechy a kvetinové dary, ktorí dňa 7.1.2009 odprevadili na poslednej ceste nášho manžela, otca a starého otca
Ivana JURICU,

ktorý zomrel po ťažkej chorobe 3.1.2009 vo veku 59 rokov.

Smútiaca manželka Elena, dcery Zuzana a Denisa s rodinou

Smútočné spomienky

Dňa 26. januára 2009 uplynulo 35 rokov, čo nás navždy opustil manžel a otec
Michal GREGOR

Dňa 11. februára 2009 uplyní 12 rokov, čo nás navždy opustila mama a babička

Barbora GREGOROVÁ, rod. Špačková

S láskou spomína najbližšia rodina

IVAN ÚRADNÍČEK

(27.2.1937 – 14.2.1973)

Tento mesiac si pripomína-
me výročie úmrtia i narodenia
nášho rodáka Ivana Úradníčka.
Na stránkach nášho časopisu
sme o ňom písali ešte v r. 1996.
Doplňme si, že bol synom zná-
meho staroturianskeho hostin-
ského Štefana Úradníčka a
matky Oľgy, rod. Lányovej. Mal
súrodencov Oľgu, Štefana a
Dušana. Uviedli sme vtedy po-
merne viac informácií o jeho
plodnom a krátkom živote. Pri
tejto príležitosti znova si pripo-
meňme hlavne jeho snahy o
podnecovanie vtedajšej tvorby
pôvodnej slovenskej populárnej
piesne (a jej popularizovanie)
tak, aby sa vo svojej intenzite
čo najviac blížila tvorbe piesní
českej proveniencie. Známe sú
jeho texty k piesňam Kazačok,
Primabalerína či More. Veľa
však by sme ich našli v pies-
ňach repertoáru Ivana Krajíčka.
Napríklad Ivanom Úradníčkom
otextovaná pieseň Slová v in-
terpretácii Marcely Laiferovej
získala Zlatú Bratislavskú lýru v
roku 1970!

Ako sme už uviedli, tento
mesiac je to práve sedemdesi-
atdva rokov, čo sa narodil Ivan
Úradníček. Odžil iba polovicu z
kalendára toho veku. Tú druhú,
čistú ako hárok papiera, pone-
chal nám tu azda na dohady, či
azda k prípadnému dopísaniu
toho, čo by ešte mohol stihnúť
a čo už nestihol, keby! Je to tak
prazvláštne, ale toto je azda
jedna z mála výsad fantázie, ak
nie jediná, ktorú môže uplatniť
v prospech tých, ktorí odišli
mladí. A on ním bol! Ivan Úrad-
níček i tak ubehol veľa tých, ktorí
ho poznali, dosť tých ktorí ho
obdivovali a občasných, ktorí si
ho vedno s ostatnými (žiaľ, nie
je ich veľa!) pripomínajú pri
pohľade na zápis na žule po-
mníka pokrokového Úradníč-
kovského rodu pri Starej veži
staroturianskeho cintorína.

I posledné roky svojho bytia,
plného tvorivého hľadania, pre-
žil si Ivan Úradníček iste i pre
seba v dvojnásobne zložitej
dobe, hlavne však politicky, o
čom píšeme ďalej. V Husákov-
skej normalizácii toho obdobia,
na čo sa, žiaľ, už zabúda, ožilo
veľa jedincov, ktorí sa vynorili

len k tomu, aby svojej štátostra-
ne v hojnej miere mohli ešte
stihnúť takto doodvádzaj svoje
medvedie služby. Posúďte
sami, ako to bolo vtedy medzi
šéfredaktormi v Slovenskej te-
levízii (STV). Túto, tak osobitú
dobu, vystihol opísať sám Boris
Filan vo svojej knihe Pálenica.
Dáva nám pohľad na tieto uda-
losti i trocha odinakaľ. Prináša-
me Vám z nej pár úryvkov.

KAPITOLA Súdr. šéfred.

Za pätnásť rokov v STV som
mal jedenásť šéfredaktorov.
Prvý vlastne mojím šéfredakto-
rom nebol, iba ma prijal a zo-
mrel. Mal som sa nad tým za-
myslieť. Volal sa Ivan Úradní-
ček, bol to mladý človek, zomrel
na karcinom čohosi, čo je lep-
šie ani nevedieť, ale bola ho
škoda, lebo to bol autor, textár,
rozbíhal zábavu, šéfoval Lasi-
covi a Satinskému, za ktorých
uvolnené stoly som si sadol ja.

Môj prvý naozajstný výkon-
ný šéfredaktor bol Július Maza-
nec (...) Hoci som bol prijatý ako
externý pracovník STV, nastúpil
som až po dvoch týždňoch
(...) Nevedel som, že Úradníček
zomrel.

Sedel som ráno na jeho sek-
retariáte, keď tam vtrhol muž
rozložitý ako kredenc, bielovlá-
sý, fúzatý, na hlave mal tirolá-
cky klobúk s perom, ujúkal ako
Indián, prebehol cez sekretariát,
sledovaný dvoma mladými
mužmi (...)

Očami som sa spýtal sekre-
tárky, kto to bol, a ona poveda-
la:

„Nový šéfredaktor, súdruh
Mazanec. To sa s Povodom a
Bryndzom vracajú z Lotos Clu-
bu.“

Veľmi veselý pán.

(...) Je to hovado, keď bude
takto žiť, za chvíľu umre,“ pove-
dal šéfredaktor osobný šofér
Hurčík, ktorý vozil súdr. šéfred.
Mazanca asi tristo metrov z
domu do práce a nemal ho rád.

Mazanec bol televízna legen-
da, režíroval v úplných začiat-
koch, prišiel odniekadiaľ z rozhla-
su, ale jedno bolo isté, že šéfo-
vaniu a zábave nerozumel (...)

Mazanca odvolali a chvíľu ho

zastupoval predseda strany v
STV súdruh Havran, ktorý tam
nikdy nebol. Súdruh Havran
považoval za svoju hlavnú kvali-
fikáciu, že bol chudobný. Os-
tentatívne nosil starodávny ob-
lek neurčitej farby, chodil mest-
skou dopravou, bol to taký mä-
kky dobrák, ktorý rýchlo podpí-
sal kilá scenárov, čo zostali po
Mazancovi a uvoľnil miesto sú-
druhovi Kedrovi.

KAPITOLA Súdr. Kedro

To chce fakt samostatnú ka-
pitulu. Na Slovensku je naj-
vyššia kvalifikácia byť s niekým
z jednej dediny. Súdruh Kedro
bol z jednej dediny s tajomným
mŕtvym šéfredaktorom Ivanom
Úradníčkom. (Kedro bol zo Bzi-
niec pod Javorinou, Úradníček
z blízkej, asi o osem kilometrov
vzdialenej Starej Turej, dovolím
si upresniť autora, pozn. zost.).
Pracoval v televíznej podateľni,
kde sa triedili listy, a on ich roz-
nášal po redakciách. Až raz
stretol na chodbe súdr. šéfred.
Úradníčka a ten na ňom spo-
znal, že sú z jednej dediny, a
prijal ho do svojej redakcie ako
dramaturga. Po pol roku dostal
od námestníka riaditeľa STV list,
ktorý poslal súdr. Kedro, ale
zabudol na hierarchiu. Každý
úradný list musel najprv prečítať
súdr. šéfred. a s podpísaným
vyjadrením ho postúpiť námest-
níkovi.

V tomto liste sa súdr. Kedro
obracal na súdr. námestníka
ako komunista na komunistu.
Písal mu, že súdr. šéfred. Úrad-
níček je neschopný, ideologic-
ky nespoľahlivý a nekompetent-
ný vykonávať svoju funkciu. Že
sa tvári ako poctivý straník, ale
v skutočnosti je to nespoľahlivý
intelektuál. Zatiaľ čo on, súdr.
Kedro, je bývalý partizán a vie,
kde sú triedni nepriatelia a ako
s nimi bojovať, takže on, súdr.
Kedro, by mal byť čím skôr vy-
menovaný za súdr. šéfred. (...)

No Ivan Úradníček našťastie
včas zomrel. A súdr. Kedro
musel ešte na svoju príležitosť
chvíľu počkať, lebo súdr. Maza-
nec bol tiež partizán (resp.
ozajstný partizán) a zachcelo sa
mu pohrať sa s takou redakciou

ešte pred súdr. Kedrom. (...) Až
po súdr. Havranovi súdr. Kedro
stal sa konečne súdr. šéfred.

Na prvej schôdzi Redakcie
zábavných programov nám dal
dve rady:

„Chalanyská,“ oslovil súdr.
šéfred. Kedro mužov a ženy,
„vtyp, to musí byť niečo na za-
smiatye, a né jako ked husa
prdne. Dobrá komédia mosí
zasáhnúť dyvák, a né jako ked
strelí z drevenej pištole. Ked to
pochopíte, budeme sa kamará-
dit, keď né, tak sa v dobrom
rozejdeme.“

Rozhodol som sa, že zmiz-
nem z redakcie, a podal som si
žiadosť o postgraduálne štú-
dium v Prahe.

Súdr. šéfred. Kedro si ma
zavolať do svojej redakcie a
položil mi kontrolnú otázku.

„Filánko, čítav si Mlčanie od
Bregmana?“

„Videl som film,“ povedal
som snaživo.

„Tak on ty ten scenár nako-
nec aj obrazovo zrealizoval,“
povedal súdr. šéfred. Kedro. „Ty
ty musíš byť čistokrvný génus.
No, vraj chceš ísť študovať do
Prahy...“

„Robil som diplomovku o...“

„Nyč mi nemosiš vysvetľovať.
Len si zvyšuj vzdelanie, lebo
bez vzdelánia zmizneš jak prd,“
povedal súdr. šéfred. Kedro a
podpísal moju žiadosť. „Nemu-
šiš dakovať, nemusíš. Ja som
za mladých vzdelaných ľudí
bojoval v Povstáný.“ Potriasol
mi rukou, počkal, kým odídeme,
a hodil moju podpísanú žiadosť
do koša.

Asi o mesiac súdr. šéfred.
Kedro havaroval a zlomil si bed-
ro. Viezol niekam na chatu svoju
frajerku a tá ho veľmi rozptýlila.
Koncom liečebného pobytu
súdr. šéfred. Kedro dostal na
röntgene infarkt, vypadol a zno-
va si zlomil krčok bedrového
kľbu. Bolo mi ho ľúto, odvtedy
chodil s barlamí, zosmutnel,
zošúveril sa ako jabĺčko, zvä-
dol ako list a odfúkol ho vietor...

Citované: Boris Filan, Pále-
nica, Ikar 2001, str. 150 až 153.

Zostavil Gustáv Rumánek

PREDSTAVIL SA A ODIŠIEL

Prof. Ing. Mirko Tajmír, DrSc, náhle zomrel 25.12.2008 v Bratislave. Po otcovi pochádzal z moravskej Hanej. Vzájomné zoznámenie sa jeho rodičov umožnila výstavba našej železničnej trate. Zanechal po sebe manželku Oľgu, rod. Lukáčovú a syna Mirka. Blízki príbuzní, priatelia a známi sa s ním rozlúčili v Bratislavskom krematóriu 5.1.2009.

Mirko Tajmír odišiel i od svojich, ešte žijúcich, spolužiakov zo základnej školy zo svojho rodiska, Starej Turej. Patril k nim i ThDr. Miroslav Kýška, ktorý s ním celoživotne udržiaval priateľské kontakty. Tieto okolnosti nakoniec umožnili zoznámiť sa nám, čitateľom, s jeho plodným životom.

Prípravil sa predstaviť sa nám na stránkach nášho časopisu, čo sa aj udialo v tohoročnom januárovom čísle a v tichosti od nás všetkých odišiel. V stručnosti uvedme, že svoju odbornú dráhu začínal ako murársky učeň u tunajšej firmy Šašinka

r.1943, končil r. 1993 ako nositeľ najvyšších možných vyznamenaní a pôct predovšetkým od svojej alma mater, Stavebnej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej (teraz Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity) v Bratislave. Profesný, polstoročný životný oblúk vyplnil jemu vlastnou usilovnosťou a húževnatosťou, predovšetkým vedecko – výskumnou prácou pre rozvoj slovenskej a svetovej vedy. Pripomeňme i jeho pedagogické pôsobenia, jeho zahraničné stáže, či súdnoznalecké a expertízne posudky. Z našich radov odišla osobnosť celosvetovej vedy, odišiel náš rodák. Už mu nebudem môcť vyplniť jeho radosť, ktorú by iste mal, keď by obdržal náš časopis a keď by sme mu pripomenuli, že sme na neho nezabudli.

Prof. Ing. Mirko Tajmír, DrSc. sa nám predstavil a odišiel tam, odkiaľ niet návratu. Česť jeho pamiatke!

Gustáv Rumánek

Za každého počasia...!

Na Veľkej Javorine býva všelijako, v každom ročnom období dokáže počasie prekvapiť! Na stretnutí v poslednom dni uplynulého roka neprekvapilo- bolo také, aké sa na zimné obdobie takmer 1000 m nad morom patrí. Ale účastníkom tradičného stretnutia to neprekážalo, hoci sa v niektorých chvíľach ani navzájom nevideli. Atmosféru síce ovplyvnilo počasie, bola však srdečná, priateľská, bezprostredná a nenapodobiteľná- tradícia československého Silvestra na pomedzí bola dodržaná!

text a foto Ján Mikláš

Rozprávka

Som opäť malé pobelavé dievčatko s dvoma tenkými vrčkami na hlave. Spolu s ostatnými černocharskými deťmi beháme po Prielohu, vlastne pasieme tu husi a ovce. Slovo Prieloh možno písať s veľkým i malým začiatočným písmenom. Je to kúsok planej, ale rovnej zeme, ku ktorej vedie prášna cesta krížom cez pokosené a poorané polia len od žatvy do jesene. Obsiatím rolí ciest zaniká. Na Prielohu - prielohu rastú len hlohové kríky a trávica taká, len aby sa nepovedalo. Ale ovečkám chutí. Trávnik vyholia lepšie ako kosačky technických služieb. Húsky si hľadajú klásky na blízkych strniskách. Sniečko hreje, vetrík nám čechrá strapaté vlasy a všetkým je nám veselo. Ešte nám nechýbajú televízory ani počítače. Naháname sa, skrývame sa poza kríčky, preskakujeme šibeničky. No občas treba ČST zavrútiť maškrtnú starigu, ktorá zaviedla svoj krdlik ku krížu obilia, kde je kláskov viac a pekne pokope. Rozbehla som sa za husami, no bolestivo som zakopla do kameňa, čo tu jedným ostrým hrotom zradne trčal z trávy. Samozrejme, bola som bosá a ostatné deti tiež. Poznáte tu diagnózu - zraziť si palec? Áno, zrazila som si palec do krvi. Poranenú nohu som si chytila do oboch rúk a od bolesti som skakala na zdravej nohe. Už nedbám na husi v kríži. Uboľená a nahnevaná sa obzriem na pôvodcu mojej bolesti. Bol to kameň nevelký, asi ako päst. Veď celý Prieloh-prieloh mal a má takéto kamenné podložie ako pamiatku na dobu dávno-dávno minulú, keď bol morským dnom. Kameň či kamienok ležal neďaleko miesta, kde som ho vykopla. V zemi zostala po ňom nehlboká jamka. Ale čo to?

V jamke sa niečo zalesklo. Detská zvedavosť je aspoň taká veľká ako ženská, nuž pustím boľavú nohu, čupnem k jamke a nechcem veriť vlastným očiam: na dne plytkej jamky leží krásny nový Peniaz-naše nové dvojfarebné euro. Bojazlivo ho vyberiem, lebo neviem čo sa môže stať, veď v rozprávke je všetko možné, no v jamke je ďalšia minca a po nej ďalšia a ďalšia... Mám ich už plné hrste. Až keď som nasýtila svoju prvopočiatočnú chamtivosť, zavolať som na ostatné deti. Všetci sme brali, vyberali a na dne jamky sa vždy ligotalo ďalšie euro. Chlapcom sa už od farchy peňazí trhali vrecká chatrných nohavičiek a dievčatká držali pred sebou rožky zásteriek plné nenadálneho bohatstva.

Čo teraz spravíme? Bezradne pozeráme na seba, zabudli sme na husi a ovce, zabudli sme sa hrať, lebo sme prestali byť deťmi, lebo peniaze menia ľudí a zmenili aj nás.

Nález treba oznámiť, to je všetkým jasné, ale komu? Rodičom? Černocharským gazdom a gazdičkou? Tým vtedy ešte stačili poctivé československé kačky. To musíme predsa oznámiť vyššie - ministrom Jahnátkovi alebo Počiatkovi, ba možno samému Ficovi.

A dáme to vedieť aj do Markízy a do Nového času, veď tí sú najpohotovejší vytrubiť do sveta akúkoľvek správu.

Hurá deťmi!!! Finančná kríza je zažehnaná! Zachráňme aj Ameriku! Kto to skríkol? Vari ja? Odkedy ja vykrikujem zo sna? Aká škoda, že som sa prebudila, taký pekný sen to bol. Za jeho realitu by som obetovala aj ten zrazený palec, ba aj výprask za zle strážené husi.

Nuž čo, svet si musí pomôcť z krízy nejako ináč.

Alžbeta Cíbulková

Spomienky jedného zo starých chiránákov

VÝROBA ISPH ZAVEDENÁ

Už vo 4. štvrtroku 1970 boli zapracovávaní pracovníci na obsluhu všetkých výrobných i pomocných zariadení a výroba sa rozbehla tak, že v tomto období už mohlo byť vyexpedovaných 21,6 mil. kusov ISPH. No zavedením výroby neboli vyriešené všetky problémy. Začala sa objavovať netesnosť, ktorú spôsobovala prílišná tuhosť valcov pri hmatníku (v časti „stopu“) a pri ručnom zasúvaní piestov do valcov pri montáži sa piesty poškodzovali na funkčnej časti, takže striekačky neboli tesné, čo bolo veľkou chybou. Bolo potrebné vyrobiť nové jadrá do foriem. To sme však riešili už vlastnými silami.

Z realizácie významného projektu a z úspešného štartu novej výroby skupiny výrobkov pre zdravotníctvo, ako aj zo získania možnosti ich exportu na západné trhy mali radosť všetci, ktorí sa na jeho prípravu podieľali a počas tohto obdobia s touto úlohou doslova žili.

Všetkým sa síce nedostalo plného zadosťučinenia a ohodnotenia za ich podiel práce na vydarenom diele, ale aj získané poznatky a dôvera vo vlastné sily mohli byť – a pre mnohých i boli – odmenou za odvedenú prácu. Niektorých nás síce boleli prívlastky, ktoré i niektorí vedúci pracovníci podniku prezentovali, napr. „to je teheľňa“, kde sa nevyžaduje kvalifikovaná práca, že tento odbor nie je perspektívny a pod.

O to väčšiu radosť sme však mali, keď sa podarilo zlepšiť funkčné parametre a technológiu výroby a asi po 4 rokoch výroby bola vlastnými technicko-organizačnými opatreniami postupne pri všetkých veľkostiach ISPH vyriešená montáž zaradením montážnych jednotiek na potlačovacie stroje Kammann, v dôsledku čoho odpadla najprácejšia operácia a bolo dosiahnuté podstatné zvýšenie produktivity práce.

Spokojné mohli byť i ďalšie úseky vedenia podniku, keď v predpokladanom období boli splatené i úvery na investície do tejto výroby a v ďalších rokoch sa stala táto výroba s najvyššou

produktivitou práce v prepočte na pracovníka prínosom v ekonomických výsledkoch celého podniku, a to aj napriek vysokej náročnosti výroby na dovoz materiálov a náhradných dielov.

Aj v oblasti znižovania závislosti na dovoze však boli postupne riešené náhrady, keď u piestov bol dovozový materiál nahradený vtedy tuzemským z výroby Cheza – Záluží. No u valcov s ohľadom na konštrukčné riešenie (odpružený valec) sa ani doteraz nepodarilo špeciálnu kompozitnú zmes viacerých polypropylénov nahradiť i napriek mnohým pokusom s domácimi výrobcami. Ani so zahraničnými jednodokomponentovými materiálmi neboli dosiahnuté uspokojivé výsledky.

Ukazuje sa, že vtedy „na mieru šitý materiál u firmy BASF“ je pre našu konštrukciu ISPH najvhodnejší. Túto skutočnosť potvrdilo i unáhlené núdzové riešenie náhrady v roku 1974, kedy v dôsledku naftovej krízy došlo k takému zvýšeniu cien polymerov, že už za 5 mesiacov bol pre túto výrobu vyčerpaný celoročný limit devíz na dovoz materiálov.

Rozhodnutie o pokračovaní výroby ISPH s náhradným tuzemským materiálom viedlo vtedy k nekvalitnej výrobe a následným reklamáciami.

Pri počiatkoch výroby ISPH nemožno zabudnúť na potreby riešenia skúšok hotových výrobkov na sterilitu a pyrogenitu. Základné podmienky pre tieto skúšky boli položené v ŠÚKL Bratislava v úzkej spolupráci s ÚNZ Trenčín: mikrobiologické laboratórium nemocnice (MUDr. Kánik) a VIR Topoľčany (PhDr. Kalužák). Na týchto pracoviskách boli realizované potrebné skúšky jednotlivých šarží výrobkov až do vytvorenia vlastného laboratória v priestoroch polikliniky a neskôr vo vlastnom závide.

Vstupná kontrola granulátov a výrobkov na predpísané parametre bola zabezpečovaná v podnikovom chemickom laboratóriu podľa postupne vytvorených a upresňovaných podmienok platného „Československého liekopisu“.

A ČO ĎALEJ? INJEKČNÉ IHLÝ NA JEDNO POUŽITIE!

S jedlom rastie chuť, hovorí sa. S nadobudnutými skúsenosťami a získanou sebadôverou z dosiahnutých výsledkov zase rastú schopnosti a chuť pokračovať v dosahovaní ďalších cieľov, čo u ambiciózných ľudí platí nielen v osobnom živote, ale aj v práci pre svoj podnik či závod. Úspešné zavedenie a funkčné i ekonomické opodstatnenie výroby základného sortimentu ISPH neukolísalo vedenie podniku a ani tých, ktorí prešli perepúťou jej prípravy.

Už v roku 1973 sa v pláne novoutvorenej skupiny pre vývoj výrobkov z plastických hmôt a konštrukciu foriem objavuje úloha, ktorej realizačným výstupom bolo zavedenie výroby injekčných ihliel pre jedno použitie (ďalej JII). Táto úloha vyvstala z toho dôvodu, že používanie klasických ihliel je pre prenos infekčnej hepatitídy a ďalších infekčných ochorení obrovským nebezpečenstvom.

Keďže výroba klasických ihliel bola v Chirane už takmer 20 rokov zavedená, zdalo sa riešenie vývoja a prípravy výroby JII jednoduchšími. Ak mali byť JII schopné konkurencie s výrobkami západných teritórií, museli byť znovu hľadané cesty na získanie vysoko produktívnych technologických uzlov pre všetky výrobné operácie.

Do procesu hľadania takýchto technológií sa znovu pristupovalo s firmou Intertechnik, ktorá mala lepší prístup k informáciám vo vyspelých štátoch sveta a ktorá prejavila záujem aj o zabezpečenie odbytu. Spoločnými silami boli vytipované firmy, ktoré poskytli komplexnejšie ponuky a prísľuby prevzatia záruk. Boli to tieto firmy:

Hampden Industries USA – Jim Waldeck – výroba trubiek zvarovaných z pásky, postupné redukovanie steny a priemerov ťažnými stolicami na bubne,

Glowacki USA – brúsenie ostria, odhrotovanie, montáž JII, Schottli Švajčiarsko – forma na hlavičky,

Axmann Švajčiarsko – forma na krytky,

Klockner – Feromatik – vstre-

kovacie lisy (kúpila firmu Maurer),

Multivac SRN – baliace automaty so zakladačmi Sortimat.

Obdobným spôsobom ako pri príprave výroby ISPH bolo potom pristupované k výberu pracovníkov do výroby JII ako na cechu 4, tak i na cechu 6.

O rôzne stresové ale i úsmevné príbehy pri zavádzaní výroby JII nebola núdza. Napríklad už pri prvom rokovaní vo firme Glowacki p. Macháček zistil, že základom pre jednoúčelovú brúsku ostria je brúska z TOS v ČSSR. Mnoho stresových situácií bolo vyvolaných tým, že stroje z USA mali závitové spoje riešené v rôznych sústavách (metrické i palcové) a že si nie dosť potrpeli na správne označovanie náhradných dielcov a jednotlivých častí strojov.

Aktivita všetkých zainteresovaných pracovníkov podniku bola korunovaná úspešným oživením jednotlivých výrobných uzlov a výroba humánnych JII bola v roku 1975 aktivovaná na projektovanú kapacitu 100 miliónov ks/rok, pre 8 veľkostí v prevedeniach s kužeľom Record i Luer. Už v roku 1975 bolo vyexpedovaných 41,2 mil. kusov JII, z toho pre tuzemských odberateľov 26,3 mil. kusov. V roku 1978 bolo celkom vyexpedovaných 95,4 mil. kusov, z toho pre tuzemsko 46,6 mil. kusov.

Dentálne JII boli pripravené, no neboli zavedené, nakoľko v ČSSR neboli dostupné anestetiká v ampulkách s tvarom skúmavky, uzatvorenej pryžovou zátkou a okrem toho sa počas overovacích skúšok vyskytli vtedy neriešiteľné problémy pri výrobe kanýl s priemerom 0,4 mm v potrebných dĺžkach a potrebnou rovnosťou. Časť týchto zariadení bola rekonštruovaná na výrobu JII humánnych.

Nemožno v týchto spomienkach rozoberať priebežne vznikajúce problémy, ktoré sprevádzajú každú výrobnú činnosť a ktoré sa musia riešiť za pochodu. V tejto výrobe to bola hlavne vysoká nepodarkovosť z titulu poškodzovania špičky ostria kanýl, ktorá ako „jemný chirurgický nástroj“ je veľmi citlivá na

akýkoľvek dotyk či náraz, čo pri viacnásobnej manipulácii a medzioperačnej doprave nemožno celkom vylúčiť. Obdobné problémy boli evidované aj u iných výrobcov JII, čo bolo zistené pri viacerých porovnávacích skúškach ihliel.

Zavedením výroby JII do 5 rokov od zahájenia výroby ISPH sa Chirana zaradila medzi svetové firmy v oblasti výrobkov pre jednorazové použitie v zdravotníctve a stala sa v tejto oblasti prvou firmou vo východnom bloku, i keď už i v Poľsku a Maďarsku sa výroba JII v menších objemoch začína.

Riešenie podmienok výroby JIT v Chirane, vo vtedajších pomeroch na veľmi solídnej úrovni, poskytovalo predpoklady pre širšie využitie získaných skúseností nielen v samotnom podniku ale i v celoštátnom a

medzinárodnom meradle, keď bol v prospech Chirany udeľený „chránený vzor na technologický projekt výroby JIT“, čo bolo základom pre know-how, ktoré zakúpila firma Ina – Klockner pre svoje zámery.

Skúsenosti z realizácie výroby JIT našli svoje uplatnenie i v podniku Koh-i-noor Dalečín pri výrobe a sterilizácii transfúzných a infúzných súprav a neskôr tiež v Koh-i-noor České Budějovice pri príprave projektu na výrobu injekčných striekačiek 1 ccm inzulin pre diabetikov.

Pri riešení náhradných materiálov boli prerokovávané celoštátne významné úlohy, napr. náhrada dovozu sterilizačného média (etylenoxid) v spolupráci so Slovnaft Bratislava – CHZ Nováky – Lachema Bohumín, pričom v tejto oblasti bol z po-

hľadu bezpečnosti pri preprave, plnení a používaní etylenoxidu pomerne rýchlo realizovaný zámer pri zabezpečení jeho výroby a aplikácie v zdravotníctve v ČSSR. Podobne tomu bolo aj pri výrobe obalových materiálov (fólie, laminovaný papier, skupinovú obalu), ktoré po realizácii získali viacnásobné ocenenia ako „obaly roka“.

V rámci vlastného podniku vyvolala výroba JIT potrebu doplnenia a zdokonalenia výroby vstrekovacích foriem v nástrojní – dodanie súradnicových vybrusovačiek, elektroiskrových hĺbiacich strojov a ďalších pokrokových zariadení.

V záujme zlepšenia ekologických podmienok v závode a jeho okolí bola pri riešení modernizácie výroby JIT dodaná „spaľovňa etylenoxidu“ (1988) a tiež spaľovňa priemyselného

odpadu, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1990.

Za pozitívny, veľmi významný aspekt zavedenia výroby JIT možno považovať odborný rast pracovníkov vo vývoji a konštrukcii jednoúčelových zariadení. Získané skúsenosti sa stali predmetom záujmu o dodávky JIT z nášho podniku nielen pre vlastné potreby, ale aj pre niektoré firmy v zahraničí.

Prínosom pre získavanie dobrého mena Chirany v oblasti výrobkov JIT a získaných skúseností v tejto výrobe, bola i účasť odborníkov Chirany pri poriadaní konferencií a seminárov, zameraných na správnu výrobnú prax, ktoré boli organizované pre účastníkov nielen zo SR ale aj z Čiech a lektorov z ďalších štátov.

J. Kubečka
-pokračovanie-

Preveniou proti skleróze multiplex

Medzi závažné ochorenia nervového pôvodu patrí skleróza multiplex. Kladieme si otázku, či je vôbec liečiteľná. Odborníci skúmali, či sú krajiny a oblasti, kde sa toto ochorenie nevyskytuje. Po viacročnom pozorovaní zistili, že v národoch a skupinách, ktoré nepoznajú modernú civilizovanú stravu sa skleróza multiplex nevyskytuje. Z toho vyplýva, že táto choroba je spôsobená nesprávnou výživou, ktorej chýbajú vitálne látky.

Choroby nervového systému majú zvláštne postavenie a nemožno byť porovnávané s inými chorobami. V centrálnom nervovom systéme (mozog a miecha) má každá bunka svoju funkciu, nemôže byť nahradená inou nervovou sústavou. Pokiaľ bunka nie je celkom zničená, ale len poškodená, jej funkcia je ešte obnoviteľná. Skúsenosti však ukazujú, že chorí prichádzajú väčšinou príliš neskoro na to, aby mohli byť vyliečení. Nervové bunky sú už značne narušené a nemôžu byť obnovené ani najkvalitnejšou prírodnou stravou.

Pani Helga Kopetschová zverejnila v uvedenom časopise vlastnú skúsenosť, ako sa vyliečila z tejto choroby. V roku 1962 som mala len 33 rokov, keď som zistila, že moja chôdza nie je normálna, nemohla som ani dobre písať, zapínanie gombíkov mi robilo problémy, nedokázala som si natrieť ani maslo na chlieb. Trpela som poruchami prekrvenia, dostala som tabletky. Poslali ma k neu-

rológovi, ten konštatoval, že som v biednom stave a predpísal mi vitamín B. Na doporučenie neurológa mi domáci lekár denne pichal do chrbta injekcie Neurobion, spolu ich bolo 99. Po niekoľkých týždňoch sa môj zdravotný stav zlepšil, ale len dočasne. Po dlhšom pozorovaní domáci lekár zistil, že mám sklerózu multiplex. V novembri 1964 ma poslali na kliniku do Hachen k MUDr. Josefovi Eversovi. Po vyšetrení môjho stavu mi doporučil diétu, inak ma čaká invalidný vozík a zdôraznil: ani jednu lyžicu varenej potraviny! Zlakla som sa, ale súčasne to bola výzva pozbierať všetky sily a konzumovať stravu iného zloženia. Dostala som sa dokonca do kuchyne, kde sa diéta pripravovala. Veľa som sa naučila a strava mi chutila. Dr. Avers mával týždenne prednášku o zdravej výžive, poruchách správania, Kneippovej vodoliečbe a pod. Prednášky mi otvorili oči a prejavila som záujem o zdravý životný štýl. Medzi chorobami a výživou existuje priama súvislosť. Ľudia sú, žiaľ, zavádzaní reklamou potravinárskeho priemyslu na iné cesty.

Po 6. týždňoch pobytu na Eversovej klinike som bola pred Vianocami 1964 prepustená. Necítila som sa však zdravá ani chorá. Po 7. mesiacoch som bola uznaná ako práceschopná na 1/2 úväzok. Po ďalšom polroku som pracovala už na plný úväzok ako vedúca kancelárie vo veľkom podniku. Prísnu Eversovu diétu som dodržiavala ešte ďalších 6 rokov

aj v domácich podmienkach. V prípade neúspechu liečby mi lekár navrhol predčasný dôchodok. MUDr. Evers mi povedal: „Pokiaľ nemáme istotu návratu choroby, musíme jesť inú stravu.“

V roku 1980 som absolvovala v Spoločnosti pre zdravotné poradenstvo v Lahnsteine seminár u MUDr. Maxa Brukera o zdravotných potravinách a skončila som ako zdravotná poradkyňa. Na základe získaných poznatkov som 20 rokov prednášala vo vzdelávacích strediskách pre dospelých o význame plnohodnotnej stravy pre naše zdravie, čo ma utvrdilo v tom, že skleróza multiplex je chorobou výživy. Pri pohľade späť som došla k záveru, že k chorobe mi dopomohlo aj veľké duševné a telesné preťaženie. Popri úplnej zmene doterajšieho životného štýlu som dbala aj na dobrý spánok, gymnastiku, prechádzky prírodou, plávanie, čítanie dobrej literatúry a počúvanie klasickej hudby.

Včasné príznaky nie sú hneď badateľné, čím skôr sa podarí určiť správnu diagnózu, tým skôr sa obmezí jej šírenie.

Z ktorých potravín pozostáva diéta na Eversovej klinike, ktoré vyliečili pani Kopetschová?

Raňajky: celozrnný chlieb z čerstvo zomletého obilia, smotanové maslo, med, prírodný tvaroh, surové kravské mlieko, denné naklíčené semená, orechy, mandle, banány, ovocie podľa ročného obdobia, citrónová šťava, sladká smotana. Denne je v

ponuke ako drink vaječný žltok, polievková lyžica pravého medu zmixované so šťavou celého citróna.

Obed: strúhaná mrkva, červená cvikla, špenát, biela, červená a čínska kapusta, fenikel, karfiol, uhorky, rajčiny, kaleráb, šalát, kvaka, kvasená kapusta a hrozno. Denne sa konzumuje 2 druhy zeleniny rastúce nad a 2 druhy rastúce pod zemou.

Pochopiteľne ovocie a zelenina pochádzajú z biologického poľnohospodárstva.

Pri šalátovej zmesi sa používa za studena lisovaný olej.

Večera: šaláty s koreňovou zeleninou doplnené smotanou, citrónom, liečivými bylinkami, celozrnný chlieb s maslom a iné prírodné potraviny.

Denne dostávajú pacienti na stôl 1/2 kg ovocia alebo misku s rôznymi druhmi orechov a nedochucované hrozienka. Jedálny lístok sa týždenne mení. Ako vidíme, že okrem chleba nič nie je tepelne upravované.

Teraz mám už 80 rokov, nemám zdravotné problémy a dúfam, že sa mi stav nezmení. Stále konzumujem na vitálne látky bohatú stravu doplnenú aj naklíčenými semenami, ako sme sa učili v kurzoch zdravotného poradenstva. Nikdy som nefajčila, nepila alkohol a mám stále radosť zo života i v pokročilom veku.

J. Lysý

Použitá pramene: Naša strava - náš osud (MUDr. M. Bruker) Zdravotný poradca 1/2009

Kolkárske majstrovstvá klubu a kraja

Každoročne sa pred otvorením jarnej časti súťažného ročníka konajú v kluboch ich majstrovstvá aby sme spoznali aktuálne najlepších hráčov klubu a zároveň reprezentantov na majstrovstvách kraja. Mestský kolkársky klub organizoval svoje majstrovstvá v sobotu a nedeľu 3. – 4. januára. Sobotňajšie popoludnie patrilo mužom a juniorom, ktorých sa dovedna zúčastnilo 13 hráčov. Najlepšie sa darilo Radoslavovi Juričkovi, ktorý výkonom 533 kolov zvíťazil. Ďalšími v poradí boli Juraj Sako, Peter Nemček st., Ján Hochel, Igor Stejskal a Pavel Hvoždara. Na Majstrovstvá kraja do Pobedima postúpili prví štyria hráči, ktorí súťažili v konkurencii 24 najlepších mužov trenčianskej oblasti. Tu si z našich zástupcov najlepšie poradil Peter Nemček, ktorý skončil s výkonom 571 kolov na 6. mieste. Dvanástu priečku obsadil Juraj Sako (554), 13. Ján Hochel (553). Majstrov klubu, Radoslavovi Juričkovi sa nedarilo tak ako pred týždňom, skončil až 22. s 502 kolmi. Naši dvaja juniori, Martin Beno a Peter Hvoždara súťažili v Novom Meste nad Váhom, kde M. Beno získal striebro vďaka 563 kolom, P. Hvoždara obsadil 12. miesto.

Ženy nášho klubu sa síce medzi sebou nebijú o postupové miesta, ale aj tak majú svoje prebory. Tohtoročný vyhrala Emília Hochelová (511) pred Lenkou Hochelovou, ktorá obsadila druhú priečku. Tretia skončila Magdaléna Garafová a štvrtá Zlatica Stančíková. Na Majstrovstvách kraja to L. Hochelová (532) vrátila mame a zvíťazila v spojenej kategórii žien, E. Hochelová (488) obsadila 6. miesto, M. Garafová 7. (478) a Z. Stančíková (462) skončila desiatu.

Dorastenci si len vymenili pozície, keď na klubových majstrovstvách zdoal Tomáš Janso Petra Nemčeka ml. a na M-kraja skončil P. Nemček s výkonom 544 druhý, T. Janso s 511 štvrtý. Jediná dorastenka reprezentujúca náš klub, Nikola Pristachová suverénne porazila ostatné hráčky TN kraja a zvíťazila s 535 kolmi.

Hráči Starej Turej budú reprezentovať svoj klub a zároveň aj kraj na Majstrovstvách Slovenska, kam postupujú obaja dorastenci i dorastenka, juniorka L. Hochelová a junior M. Beno. Držme našim zástupcom palce v individuálnych aj tímových stretnutiach.

Zdenka Stejskalová

Niečo zo slovenčiny...

Zľadovatený povrch, nie zľadovateľý povrch.

Hoci je už zima na ústupe, ešte si jej určite užijeme. O stave na našich cestách i chodníkoch sa dozvedáme, že majú zľadovateľý povrch. V spisovnej slovenčine však máme prídavné meno zľadovatený s príponou -ný na konci, nie zľadovateľý. Preto sa aj v informáciách o stave vozoviek a chodníkov sa má vrať, že povrch je zľadovatený.

Zdroj: Matej Považaj, JÚLŠ pri SAV, vybral J.M.

Jeden víkend basketbalu...

Víkend 17. a 18.1.2009 bol basketbalovo nabitý. V sobotu už od 9 h rannej hostili staršie minibasketbalistky hráčky z Trnavy. Oba zápasy úspešne zdolali domáce po výsledkoch 55:33 a 61:31.

Následne po nich zopakovali dobrý výkon mladšie minibasketbalistky, ktoré v domácom prostredí zdolali hráčky Győru 39 : 26 a 42 : 29.

Posledným zápasom sobotňajšieho dňa bola žiacka liga. Pricestovala k nám naša dvojčka z Piešťan. Celý zápas bol dramatický od začiatku až do konca. Po polčase sme ešte viedli 28:25 ale záver sme nezvládli možno aj kvôli vyfaulovaniu sa Bianky Krajčuškovovej, lebo následne nemal kto dirigovať hru. Konečný stav 55:60 pre Piešťany.

V nedeľu o 11.00 sa začali posledné dva zápasy víkendu. Tradič-

ne, ako to len Bratislava Lúky vedia, prišli v plnej zostave aj hráčok aj fanúšikov. Skoro som nevedel, či som v bratislavskej hale, alebo v Starej Turej. Tak, ako nás prevälcovali svojimi bubnami a trúbami v hládku, tak nás prevälcovali aj na ihrisku. Prvý zápas sme po slabej hre prehrali 29:86. Druhý zápas dievčatá už trochu zabojovali a nedovolili im už taký náskok: 48:57

Minulý víkend sa zapojili do basketbalového diania aj naše ženy, ktoré navštívili v sobotu 24.1.2009 Šamorín a v nedeľu 25.1.2009 Nitre.

Taktiež vonku štartujú kadetky. Hrajú s Lúkami a so Slovanom. Žiačky navštívia Piešťany. Staršie mini si zahrajú v Nitre. Ale o tom až v budúcom čísle.

Dobroslav Lupták
MBK Stará Turá

Ďalší kvalitný turnaj

Mladšie minibasketbalistky nezháľali a v dňoch 9. - 11.1.2009 usporiadali pre svoj ročník turnaj na domácej pôde. Zúčastnilo sa ho aj družstvo starším minibasketbalistiek. Tie nahradili Slovan Bratislava, ktorý sa z turnaja odhlásil, z pochopiteľných dôvodov však hrali mimo súťaž a preto sa umiestnili až na poslednom mieste. Okrem našich dvoch družstiev sa turnaja zúčastnili nasledujúce kluby: BK UKF Junior Nitra, Strojár Malacky, ŽBK Whirlpool Poprad a Cassovia Košice.

Výsledky všetkých zápasov a konečné poradie:

9.1. piatok Stará Turá 98: Stará Turá 97 33:46

Malacky: Poprad 10:56

Cassovia: Nitra 8:73

10.1. sobota Stará Turá 97: Cassovia 68:10

Stará Turá 98: Poprad 72:8

Malacky: Nitra 0:110

Cassovia: Poprad 32:17

Stará Turá 98: Nitra 42:52

Poprad: Stará Turá 97 15:100

Malacky: Stará Turá 98 5:95

Stará Turá 97: Nitra 46:30

Malacky: Cassovia 6:70

11.1. nedeľa Poprad: Nitra 4:74

Malacky: Stará Turá 97 4:100

Stará Turá 98: Cassovia 47:40

Konečné poradie: 1. BK UKF Junior Nitra

2. MBK Stará Turá 98

3. Cassovia Košice

4. ŽBK Whirlpool Poprad

5. Strojár Malacky

6. MBK Stará Turá 97 - mimo súťaž

Všetkým hráčkam gratulujeme a prajeme veľa sily a chuti do ďalších tréningov a zápasov.

MBK

Novoročný strelecký pretek na sklopné terče

Nadácia
ŽIVOT
STARÁ TURÁ

Dňa 15. januára 2009 sa konal v telocvični ZŠ v Starej Turej strelecký pretek za účasti členov streleckého krúžku a pozvaných hostí ZSŠE v Starej Turej a členov ŠSK v Starej Turej.

V prvej časti sa striedalo na sklopné terče KO systémom o pu-

tovný pohár.

V druhej časti súťaže bol halový

futbal žiaci proti starším hosťom zo ZSŠE, kde ich čakala pekná odmena vo forme darčkového balenia sladkostí.

Výsledková listina: Tréner športovej strelby a hlavný rozhodca:

Milata Peter I. Tr. A-201

Gašparík Igor ZSŠE

Kostelný Ján ŠSK

Sklopné terče:

1. Dlhý Martin, ZSŠE Stará Turá

2. Durcová Dominika, ZŠ Stará Turá

3. Vrábel Jakub, ZŠ Stará Turá

Futbal

1. ZSŠE Stará Turá 10

2. ZŠ Stará Turá 8

Navštívili sme Švédske kráľovstvo

Nie však ako turisti hľadajúci atrakcie a pamätihodnosti, ale s dvomi družstvami nášho MBK sme sa zúčastnili medzinárodného basketbalového turnaja v juhošvédskom meste Lund.

Silvester preto nebol pre niektoré hráčky nášho klubu deň na oslavu a rozlúčenie sa s rokom 2008, spať sa totiž muselo ísť skoro. Na Nový rok ráno 9:00 bol totiž nahlásený odchod. Prihlásené boli dve družstvá a to v kategórii GU13 a GU14, teda „girls under 13“ a „girls under 14“, čo v preklade do reči našinca a človeka nezainteresovaného znamená dievčatá mladšie ako 13, resp. 14 rokov. Dovedna 18 hráčok a 6 členov realizačného štábu.

Po 14-hodinovej ceste cez Česko, Nemecko, plavbou trajektom, ďalej cez Dánsko do Švédska, približne po 1300 kilometroch, naša výprava 1. januára 2009 o 22:55 dorazila na miesto určenia.

Prvou a v ten deň najdôležitejšou úlohou bolo doraziť do 23:00, nakoľko prezentácia družstiev bola len do tejto hodiny. V hale miestneho klubu EOS Lund teda prebehli všetky úvodné formality, oznámili nám miesto kde budeme spať, stravovať sa a hrať zápasy. Potom nezostávalo už nič iné, ako rýchlo sa presunúť do TUNASKOLAN /Tuna škola/, nafúkať posteľe, rozložiť spacáky, teplo sa obliecť a spať. Toto všetko sa podarilo až po polnoci a ráno 10:20 družstvo GU13

hralo svoj prvý zápas v päťčlennej základnej skupine. Staršie dievčatá mali v skupine len štyri družstvá a tak ich prvý a jediný zápas dňa čakal až večer 19:40. Mali preto dostatok času na zoznámenie sa s halou a návštevu plavárne, na ktorú si mladšie našli čas o dva dni neskôr. Samozrejme nechýbala ani návšteva nákupného centra, určite dievčatá priniesli domov nejaký ten suvení.

Mimochodom, hovorili vám dievčatá, aká obrovská bola hala, v ktorej hrali zápasy v skupinách? Takže, VICTORIASTADION je asi najväčšia športová hala v Lunde, v ktorej okrem troch hracích basketbalových plôch je v jej útrobách skrytých aj 12 bedmintonových, 7 squashových a 7 tenisových, plus, nejaké fitness centrum a zopár kancelárií. Na 106 tisícové mesto celkom slušné, či nie? A to zďaleka nebola jediná športová hala.

Ale podme späť v basketu. Zápasy v základných skupinách zvládli dievčatá nad očakávanie. Za tých pár rokov strávených pri basketbale viem, že prvé zápasy bývajú nesmierne ťažké, aj keď sa relatívne jedná o slabšieho súpera. Mladšie dievčatá teda prvý zápas vyhrali s dánskym Horsholm II 25:20, staršie so švédskym Högsbo Lions I trochu výraznejšie 48:19. Po týchto zápasoch to v základných skupinách išlo ako po masle. GU13 hrali s dánskym SISU II 30:7 a zdolali švédske Mini Malbas F96 45:0 a Äli Basket 28:8. GU14 prevalcovali

švédsky Lobas 68:13 a dánsky BMS 41:20.

Obe družstvá tak zo základných skupín postupovali z prvých miest a tajné želanie zúčastnených už začalo klopať na dvere. GU13-ky zdolali vo štvrtfinále dánsky Jonstrup 35:5, v semifinále však nestačili na Dánky z BMS a po rozpačitom výkone prehrali 8:23. Na turnaji tak dohrali a umiestnili sa na krásnom treťom mieste. GU14 čakal o jeden zápas viac, nakoľko v základnej skupine mali len štyri družstvá. V osemfinále zdolali Holanďanky UBALL Amazone 37:20, vo štvrtfinále narazili na veľmi dobré Nemky ASC Göttingen, ale napriek obavám časti realizačného tímu zdolali aj tie výsledkom 30:21. V postupe do finále im stál už len semifinálový zápas s veľmi sebavedomými Dánkami Horsens BC I. Už pri rozcvičovaní pred zápasom bolo na nich vidieť, že „IDÚ“ do finále. Začiatok zápasu tomu síce nenasvedčoval, lebo naše dievčatá vyhrávali, ale približne 90 sekúnd pred koncom zápasu prehrávali o šesť bodov. A to už na lavičke sedela naša zranená kapitánka

Ajka Potúčková. Keď sa však chce, všetko sa dá. Hlasivky našich trénerov a asistentov zničené výkrikmi spoza čiar našli adresáta, dievčatá neskutočne zabojovali a Bianka Krajčušková 4 desiatiny sekundy pred koncom normálneho hracieho času vyrovnala. Nasledovalo predĺženie a po ňom obrovská radosť Starej Turej. Postup do finále bol náš! To sa hralo na druhý deň, 5.1.2009 v Idrottshallen. Nástup družstiev so štátnou vlajkou za svetlých reflektorov, predstavovanie jednotlivých hráčok – atmosféra ako vo finále WNBA. A k tomu najsladšiemu záveru chýbalo len málo. Dievčatá vo finále prehrali s dánskym SISU 22:36 a na turnaji obsadili graciózne 2. miesto. Možno zranenie našej kapitánky, možno lepšia koncentrácia, možno ...

Lundaspelen 2009 bol skončený. Jedno tretie a jedno druhé miesto, 317 tímov z 87 klubov z 9 krajín Európy. Niet lepšej reprezentácie nášho mesta a klubu. Vedľa o nás Angličania, Lotyš, Švéd, Dáni, Holanďania, Nemci, Rakúšan, ... Vedľa, že existuje SLOVAKIA, existuje STARÁ TURÁ a hrá sa tam dobrý BASKET.

Nasledovala 17 hodinová cesta domov a spánok.

Vďaka všetkým hráčkam za reprezentáciu, rodičom za podporu, sponzorom za finančnú pomoc a realizačného tímu za veľmi úspešné zvládnutie turnaja LUNDASPELEN 2009.

Miloš Minárech, MBK Stará Turá

KARATE

Začiatkom tohto roka 8. – 11.1.2009 sa uskutočnilo v Starej Turej sústredenie v karate pod vedením skúseného a špičkového trénera v karate MUDr. Martina Čulena.

Sústredenia sa zúčastnili pretekári z Českej republiky a zo Slovenska, ktorí pravidelne získavajú cenné kovy a medailové umiestnenia na domácich, ale aj európskych súťažiach v karate. Sústredenia sa zúčastnili aj niektorí naši cvičenci, žiaci základnej školy.

Sústredenie bolo zamerané na súborné cvičenia v KATA, čo v preklade znamená „forma“ a označuje ustálenú presnú zostavu útočných a obranných techník v karate ako sú údery, kopy, kryty, obraty a kroky, ktoré sú v kata skĺbené do presného sledu s ustáleným rytmom i pôdorysom vykonávania.

Trénovalo sa trikrát denne v telocvični základnej školy na Hurbanovej ulici, za čo patrí poďakovanie pani riaditeľke Mgr. Anne Chmúrovej a tiež chceme poďakovať pánovi Jaroslavovi Šopíkovi a rekreačnému zariadeniu Javorinka s.r.o. za príjemné ubytovanie a celodennú starostlivosť, ktorú týmto karatistom poskytovali.

Dominik Kňazovčík, Milan Pekník

Turnaj v nohejbale - IX. ročník

14. februára od 9.30 h

v telocvični na Hurbanovej ulici

Inf. Mgr. Tomeš - 0905 296044,

Mgr. Michalec - 776 3639

Kopaničiarska pokladnica 2009

V niektorom z minuloročných čísel sme uviedli článok, ktorý informoval o príprave a vydaní zaujímavého diela - Kopaničiarskej pokladnice 2009 - okrem kalendária mala obsahovať množstvo všestranných informácií z histórie i súčasnosti nášho podbradlansko - podjavorinského regiónu. Mnohí ste sa možno na pokladnicu tešili, niektorí dokonca ako na vianočný darček. Informácie, ktoré som získal odovzdávam vám - toto dielo pre rok 2009 nevyjde. Táto publikácia bola obsahovo i finančne pomerne rozsiahla a náročná, autor diela a potencionálni odberatelia - Regionálne ZMOS okresu Myjava a Združenie obcí kopaničiarskeho regiónu Veľká Javorina - Bradlo - nedospeli v danom časovom priestore k úplnej zhode, týkajúcej sa koncepcie, obsahu a ceny publikácie. Zostáva veriť, že v načatých cieľoch sa bude pokračovať...

áš

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA, mesačník obyvateľov mesta Stará Turá, ročník XVII., číslo 2 - február 2009. Vydáva mesto Stará Turá, www.staratura.sk. Adresa redakcie a inzertného oddelenia: Mestský úrad, Ul. SNP 1/2, 916 01 Stará Turá, tel. (032) 7461615, 746 1611, fax 7764276, e-mail: media@staratura.sk, msu@staratura.sk. Redakčná rada: Mgr. Ján Tomeš - predseda, (zastupca@staratura.sk), Ján Mikláš, Mgr. Anna Chmúrová, Bc. Zuzana Zígová, Ing. Gustáv Rumánek, Věra Teplíčková, Jana Roháčková. Šéfredaktor: Ján Mikláš, (032) 746 1615, 0905446984, mail: media@staratura.sk. Zalomienie, tlač a distribúcia: Vydavateľstvo DELTA, Jirí Foldyna, e-mail: delta@naex.sk, www.delta.ismo.sk, tel. 0905259315. Vychádza začiatkom každého mesiaca. Uzavierka čísla je vždy do 15. v predchádzajúcom mesiaci. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo príspevkov štylisticky upravovať, zosťručovať, pripadne i neuverejniť. Za obsah platenej inzercie a reklamy zodpovedá inzerent (objednávateľ). Zasielanie rukopisov, fotografie, kresby - ak to nebolo dohodnuté inak, redakcia neruší. Registrácia: RK-10-456/1993 O/ Trenčín. Cena reklamy: 0,49 eura/1 cm², 0,66 eura/1 cm² (16 str). Vlastníkom tohto periodika je mesto Stará Turá © DELTA

Podujatia v roku 2009 v meste Stará Turá

P.č.	Názov	Organizátor	Termín	Miesto
1.	Fašiangový ples	Dom kultúry Javorina (DKJ)	31. 1.	DKJ
2.	Kopaničiarsky ples	DKJ	7. 2.	KD P
3.	Valentin v CVC	CVC	13. 2.	CVC
4.	Turnaj v nohejbale	Mesto, ZŠ	14. 2.	telocv
5.	Výstava paličkovanej čipky	DKJ	14. 3. – 20. 3.	DKJ
6.	Gigánski diabli - cimbalovka	DKJ	20. 3.	DKJ
7.	Vítanie Jari, veľkonočný trh	DKJ	3. 4.	Nám
8.	Zdravie - náš najväčší poklad	CVC	7. 4.	CVC
9.	Výročie oslobodenia mesta	Mesto, ZO SZPB	8. 4.	Cinto
10.	Honza Nedvěd - koncert	DKJ	20. 4.	DKJ
11.	Deň Zeme	CVC, ZŠ, MŠ	22. 4.	Areál
12.	Dubnícky pohár v love kapra	MOSRZ	1. 5. – 3. 5.	VN D
13.	Dubnícky metrák- rybárske preteky	MO SRZ	4. 5. – 15. 5.	VN D
14.	Ukončenie II. svetovej vojny- spomienka	Mesto, ZO SZPB	7. 5.	Nám
15.	Muškárske preteky Dubnícka mucha	MO SRZ	8. 5.	VN D
16.	Rybárske preteky detí	MO SRZ	9. 5.	VN D
17.	Deň matiek	DKJ, MŠ, ZŠ, ZUŠ,	10. 5.	DKJ
18.	Tradičné rybárske preteky	MO SRZ	10. 5.	VN D
19.	Podjavorinská päťdesiatka	KST	16. 5.	
20.	Pohyb- moje hobby	CVC	31. 5.	Nám
21.	Cesta rozprávkovým lesom	DKJ, ZŠ	31. 5.	RO L
22.	Podjavorinské ľahkoatletické hry	CVC, ZŠ	5. 6.	Areál
23.	Staroturiansky jarmok- 18. ročník	Mesto Stará Turá	12. – 13. 6.	Centr
24.	Country deň na Papradi	KD Paprad, Domicile	27. 6.	Papra
25.	Súťaž požiarnikov	DHZ Drg. Dol., mesto	jún	Areál
26.	Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov na Javorine	Obce a mestá SR, ČR	26. 7.	Veľká
27.	Letné promenádne koncerty	DKJ	júl- nedele	Nám
28.	Remeslá našich predkov- trh	DKJ, mesto	7. 8.	Nám
29.	Oslavy výročia SNP na vrchu Roh (krajské)	TSK, ObÚ N. M., ObV SZPB	23. 8.	Vrch
30.	Dni otvorených dverí	CVC	28. 8.	CVC
31.	Mestské oslavy 65. výr. SNP	Mesto, ZO SZPB	28. 8.	Nárci
32.	Letné promenádne koncerty	DK Javorina	august - nedele	Nám
33.	Cyklopreteky na Veľkú Javorinu	KST ST	5. 9.	
34.	Pamiatkami Bielych Karpát	FÉNIX, mesto, ZO SZPB	10. 10.	14. r
35.	Spomienka na vznik ČSR	PV slávností na Javorine	28. 10.	
36.	Pamiatka zosnulých	Mesto, cirkevné zbory	30. 10.	Dom
37.	Aerobic maratón	CVC	14. 11.	ZŠ n
38.	Vítanie Zimy	DKJ	5. 12.	Nám
39.	Benefičný koncert	Nadácia Život, školy, DKJ	6. 12.	DKJ
40.	Vianočné trhy	DKJ, mesto	11. – 12. 12.	Nám
41.	Štefanský výstup na Veľkú Javorinu	KST	26. 12.	Veľká
42.	Silvestrovský výstup na Veľkú Javorinu	PV Javorina	31. 12.	Veľká
43.	Vítame rok 2010	Mesto Stará Turá	31. 12.	Nám